

Chambre
des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1954.

16 JUIN 1954.

BUDGET

du Ministère de l'Instruction Publique
pour l'exercice 1954.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE (1),
PAR M. BRACOPS.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Commission de l'Instruction Publique a consacré trois séances à l'examen de ce budget, en présence du Ministre, de son Chef de Cabinet et d'un directeur d'administration.

PREMIERE SEANCE.

Au cours de la première séance le Ministre s'est expliqué sur ce que sera sa politique.

Pour le budget en discussion, complété par les amendements du Gouvernement précédent (Doc. n° 417, 1953-1954), le Ministre déclare que le nouveau Gouvernement reprend ces derniers à son compte, sauf en page 13, les articles 22, n° 26 et 26 bis, où le Gouvernement rétablira l'ancien montant unique de 9,000,000 de francs.

En ce qui concerne les amendements d'initiative parlementaire (252 et 299, 1953-1954), M. le Ministre demande qu'ils ne soient pas retenus.

Il n'y aura donc pas de modifications essentielles. Cependant le Ministre a déposé en Commission une série d'amendements (voir ci-après pp. 7 et suivantes) qui ont en substance les objectifs suivants :

1. La création de sections nouvelles d'enseignement moyen, prétechniques, etc., de bourses d'études universitaires;

(1) Composition de la Commission : M. Heyman, président; M. Berghmans, Mme Craeybeckx-Orij, MM. De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Harmel, Peeters (Lode), Mme Van Daele-Huys, MM. Vanden Berghe, Verbist, Verlackt. — Bohy, Bracops, Busieau, Mme Copée-Gerbinet, MM. Cudell, Dejardin, Demets, Mme Groesser-Schroyens, MM. Hoyaux, Vercauteren. — Destenay, Mundeleer.

Kamer
der Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1954.

16 JUNI 1954.

BEGROTING

van het Ministerie van Openbaar Onderwijs
voor het dienstjaar 1954.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
OPENBAAR ONDERWIJS (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER BRACOPS.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De Commissie voor het Openbaar Onderwijs heeft, in aanwezigheid van de Minister, van zijn Kabinetschef en van een directeur van bestuur, drie vergaderingen gewijd aan het onderzoek van deze begroting.

EERSTE VERGADERING.

Op de eerste vergadering heeft de heer Minister uiteengezet waarin zijn beleid zal bestaan.

Aangaande de begroting die thans wordt besproken, aangevuld met de amendementen der vorige Regering (Stuk n° 417, 1953-1954), verklaart de Minister dat de nieuwe Regering die amendementen overneemt, behalve, op bladzijde 13, de artikelen 22, nrs 26 en 26bis, waar de Regering het vroeger enig bedrag van 9,000,000 frank zal herstellen.

De Minister vraagt evenwel dat de door parlementsleden voorgestelde amendementen (252 en 299, 1953-1954) niet in aanmerking zouden worden genomen.

Er komen dus geen essentiële wijzigingen voor. Maar de Minister heeft in de Commissie een reeks amendementen (zie hierna blz. 7 en volgende) ingediend, waarbij hoofdzakelijk de volgende doeleinden worden beoogd :

1. Oprichting van nieuwe afdelingen voor middelbaar en praetechnisch onderwijs, enz., en verlening van universiteitsstudiebeurzen;

(1) Samenstelling van de Commissie : de heer Heyman, voorzitter; de heer Berghmans, Mevr. Craeybeckx-Orij, de heren De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Harmel, Peeters (Lode), Mevr. Van Daele-Huys, de heren Vanden Berghe, Verbist, Verlackt. — Bohy, Bracops, Busieau, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Cudell, Dejardin, Demets, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Hoyaux, Vercauteren. — Destenay, Mundeleer.

Zie :

4-XVIII (B. Z. 1954), — N° 1.

2. Revalorisation de certains crédits relatifs aux beaux-arts;

3. L'aménagement d'un certain nombre d'établissements scolaires.

D'autre part, certains ajustements se rapportant aux exercices antérieurs seront nécessaires en raison notamment de

- a) la revision de la carrière barémique des instituteurs;
- b) la subvention de l'enseignement normal agréé;
- c) la revision des barèmes de l'enseignement moyen;
- d) la revision des barèmes et les nouvelles agrémentations dans l'enseignement technique.

Ces ajustements nécessiteront l'inscription de crédits supplémentaires de l'ordre de 194.000.000 de francs aux prochains feuillets. Pour le reste, c'est le budget pour 1955 qui apportera la ligne directrice de la nouvelle politique.

**

**Commentaire ministériel
de la partie de la déclaration gouvernementale
relative aux problèmes d'enseignement :**

Enseignement officiel.

1. Le Gouvernement mènera une « politique positive » à l'égard de l'enseignement officiel, lequel peut compter sur sa « sollicitude totale ».

Il entend réaliser une politique constante de développement et d'amélioration de cet enseignement.

2. Il réaffirme le droit et le devoir de l'Etat de créer toutes les écoles publiques qui sont nécessaires. Il replacera sous l'autorité du Ministre de l'Instruction Publique tout ce qui concerne la construction des écoles, le système actuel (Instruction Publique : décision — Travaux Publics : exécution) occasionnant une dispersion des responsabilités nuisible à la rapidité de l'exécution. Bien entendu, il faudra une période de transition.

3. Sans renoncer à son pouvoir de tutelle, il rendra aux communes la liberté qui leur a été enlevée en matière de paiement des suppléments de traitement aux instituteurs.

Dans ce domaine, et comme par le passé, les communes seront placées sous le contrôle du Ministre de l'Intérieur, selon les critères établis par celui-ci.

M. le Ministre entend tenir compte d'une réalité qui veut que dans le pays il y a, au point de vue scolaire, deux blocs d'à peu près égale importance. Il se laissera guider par l'intérêt supérieur de l'Etat, afin que les deux formes d'enseignement soient aussi parfaites que possible.

**

Enseignement libre.

M. le Ministre précise que l'Etat a vis-à-vis de l'enseignement libre une certaine charge à laquelle il ne lui est pas possible de se soustraire et il déclare accepter cette charge.

En corrélation avec celle-ci, le Ministre a aussi un double devoir :

a) demander au personnel de l'enseignement libre d'avoir la qualification indispensable : il faudra vérifier de près si ce personnel possède les diplômes requis. A cette fin, le Ministre se propose de revoir le système des dispenses;

2. Revalorisatie van sommige kredieten betreffende de schone kunsten;

3. De inrichting van een zeker aantal schoolgebouwen.

Daarenboven zullen sommige aanpassingen met betrekking tot de vorige dienstjaren noodzakelijk zijn, namelijk wegens :

- a) de herziening van de salarisregeling der onderwijzers;
- b) de subsidiëring van het erkend normaal onderwijs;
- c) de herziening van de wedden in het middelbaar onderwijs;
- d) de herziening van de salarisregeling en van de nieuwe erkenningen in het technisch onderwijs.

Voor deze aanpassingen zullen bijkredieten moetén uitgetrokken worden ten belope van 194.000.000 frank in de eerstvolgende bijbladen. Voor het overige zal de begroting voor 1955 de gedraglijn van de nieuwe Regeringspolitiek weerspiegelen.

**

**Commentaar van de Minister
op het gedeelte van de Regeringsverklaring
betreffende de onderwijsproblemen :**

Officieel onderwijs.

De Regering zal een « positieve politiek » voeren met betrekking tot het officieel onderwijs, dat op haar « volkomen bezorgdheid » mag rekenen.

De Regering wil een doorlopende politiek voor ontwikkeling en verbetering van het officieel onderwijs voeren.

2. Ze bevestigt dat de Staat het recht en de plicht heeft alle nodige openbare scholen op te richten. Alles wat de bouw der scholen betreft zal terug onder het gezag van de Minister van Openbaar Onderwijs gebracht worden, daar de huidige regeling (Openbaar Onderwijs : beslissing — Openbare Werken : uitvoering) een versnippering van de verantwoordelijkheid veroorzaakt, die een snelle uitvoering in de weg staat. Het spreekt vanzelf dat er een overgangsperiode nodig is.

3. Zonder haar voogdijrecht te verzaken, zal de Regering aan de gemeenten de vrijheid terugschaffen die haar ontnomen werd in zake betaling van bijwedden aan de onderwijzers.

Op dit gebied, en zoals vroeger, zullen de gemeenten onder de controle van de Minister van Binnenlandse Zaken staan, overeenkomstig de door hem vastgelegde criteria.

De heer Minister wil rekening houden met het feit dat in het land, in schoolorpicht, twee bijna even sterke groepen bestaan. Hij zal het hoger belang van het land als leidraad nemen opdat de twee vormen van onderwijs zo volmaakt mogelijk zouden zijn.

**

Vrij onderwijs.

De heer Minister betoogt dat de Staat ten opzichte van het vrij onderwijs een zekere last te dragen heeft waaraan hij zich niet kan onttrekken, en hij verklaart dat hij deze last aanvaardt.

In aansluiting hiermede, heeft de Minister ook een dubbele plicht :

- a) aan het personeel van het vrij onderwijs vragen dat het de volstrekt noodzakelijke qualificatie heeft : nauwkeurig zal moeten worden nagegaan of dit personeel de vereiste diploma's bezit. Te dien einde wil de Minister het stelsel der vrijstellingen herzien;

b) assurer à ce personnel des conditions matérielles de vie décentes : l'Etat doit s'assurer si les subventions à l'enseignement libre vont au personnel enseignant par le paiement direct des traitements à ce personnel. Il faudra généraliser ce système ⁽¹⁾.

Nominations.

L'enseignement libre réserve les nominations d'instituteurs, de professeurs dans ses écoles aux seuls diplômés de celles-ci; c'est d'ailleurs normal, dit le Ministre, puisqu'ils doivent former l'enfant selon des règles et des conceptions bien déterminées.

Par compensation, un principe analogue doit valoir pour l'enseignement officiel, où il faut observer notamment une objectivité scrupuleuse. Il faut « des éducateurs selon l'esprit d'un enseignement déterminé ».

Argument supplémentaire d'ordre pratique qui plaide en faveur de la nomination de diplômés de l'enseignement officiel dans cet enseignement : *la question des débouchés.*

M. le Ministre affirme que si l'on admet en excès des diplômes de l'enseignement libre dans l'enseignement officiel, l'équilibre entre les deux branches de l'enseignement est rompu.

Au cours des quatre dernières années (1950-1954) on a nommé dans l'enseignement officiel ± 1.500 diplômés de l'enseignement officiel contre 1.100 de l'enseignement libre.

Toutes les fonctions dans l'enseignement libre étant réservées aux diplômés de cet enseignement, il en résulte que ceux-ci se sont vu octroyer les trois quarts des places disponibles dans l'enseignement.

Conclusion sur ce point : à l'avenir, le Ministre nommera par priorité dans l'enseignement officiel, les porteurs de diplômes de l'enseignement officiel.

Commissions mixtes.

Le Ministre n'admettra pas que l'enseignement officiel soit entravé dans son développement par les commissions mixtes.

Il ne saurait se rallier à la législation que le gouvernement précédent a fait adopter en cette matière : on ne peut permettre à des représentants de l'enseignement libre de s'immiscer dans le fonctionnement de l'enseignement officiel; en outre, le Ministre doit pouvoir disposer de la plénitude de ses moyens d'information et assumer l'entièreté de ses responsabilités.

Sans repousser toute forme de consultation, ce système des Commissions mixtes sera revu.

Prolongation de la scolarité.

Le Ministre déposera un nouveau projet.

Il signale déjà qu'il n'a pas à l'égard de ce problème la même conception que son prédécesseur et plus particulièrement pour ce qui concerne l'enseignement complémentaire.

Constructions scolaires.

M. le Ministre se propose de créer des établissements d'enseignement officiel dans tous les domaines où ce dernier a un sérieux retard à rattraper; c'est le cas « dans des secteurs entiers de notre pays et de l'enseignement dans son ensemble. »

(1) Passage de la déclaration gouvernementale relatif à ce problème : « En ce qui concerne les subventions à l'enseignement libre, il exigera notamment que cet enseignement se soumette à toutes les règles de contrôle qui sont appliquées à l'enseignement officiel. Il s'assurera que les traitements des instituteurs et des professeurs de l'enseignement libre leur sont réellement et intégralement payés. »

b) aan dit personeel behoorlijke bestaansmiddelen verzekeren : de Staat moet nagaan of de subsidies voor het vrij onderwijs naar het onderwijzend personeel gaan dank zij de rechtstreekse uitkering van de wedden van dit personeel. Dit systeem moet veralgemeend worden ⁽¹⁾.

Benoemingen.

In het vrij onderwijs komen voor de benoeming tot onderwijzer of tot leraar alleen de gediplomeerden van die scholen in aanmerking; dit is trouwens normaal, verklaart de Minister, aangezien die scholen het kind moeten opleiden volgens wel bepaalde regelen en opvattingen.

Bij wijze van compensatie, moet een gelijkaardig beginsel worden toegepast voor het officieel onderwijs, waar o.m. een nauwgezette objectiviteit moet in acht genomen worden. Er moeten zijn « opvoeders naar de geest van een bepaald onderwijs ».

Een bijkomend argument van praktische aard dat pleit voor de benoeming van gediplomeerden van het officieel onderwijs in dat onderwijs, is de *kwestie van de toekomstmogelijkheden*.

De heer Minister betoogt dat het evenwicht tussen de beide takken van het onderwijs verbroken wordt indien men te veel gediplomeerden van het vrij onderwijs toelaat in het officieel onderwijs.

Tijdens de laatste vier jaren (1950-1954), werden in het officieel onderwijs ongeveer 1.500 gediplomeerden van het officieel onderwijs, tegenover 1.100 van het vrij onderwijs benoemd.

Daar al de betrekkingen in het vrije onderwijs bestemd zijn voor de gediplomeerden van het vrij onderwijs, werd aan deze laatsten de drie vierde van de in het onderwijs te begeven betrekkingen toegekend.

Besluit over dit punt : voortaan zal de Minister de gediplomeerden van het officieel onderwijs bij voorrang in het officieel onderwijs benoemen.

Gemengde commissies.

De Minister zal niet toelaten dat het officieel onderwijs in zijn ontwikkeling wordt belemmerd door de gemengde commissies.

Hij kan zich niet verenigen met de wetgeving die de vorige Regering ter zake heeft doen aannemen : men mag niet dulden dat vertegenwoordigers van het vrij onderwijs zich mengen in de werking van het officieel onderwijs; bovendien moet de Minister over al zijn informatiemiddelen kunnen beschikken en ten volle zijn verantwoordelijkheden kunnen nemen.

Zonder daarom iedere vorm van overleg af te wijzen, zal dit stelsel van de gemengde commissies worden herzien.

Verlenging van de leerplicht.

De Minister zal een nieuw ontwerp indienen.

Intussen wijst hij er reeds op dat hij dit probleem niet op dezelfde wijze beschouwt als zijn voorganger, o.m. wat het aanvullend onderwijs betreft.

Het bouwen van scholen.

De heer Minister is voornemens officiële onderwijsinrichtingen op te richten op al de gebieden waar dit onderwijs een merkelijke achterstand moet inlopen; dat is het geval « in hele sectoren van ons land en in het onderwijs in zijn geheel ».

(1) Gedeelte van de Regeringsverklaring dat op dit probleem betrekking heeft: « Wat de toelagen aan het vrij onderwijs betreft, zal zij o.m. eisen dat dit onderwijs zich zou onderwerpen aan alle controlesregelen die voor het officieel onderwijs van toepassing zijn. Zij zal er zich van vergewissen dat de wedden der onderwijzers en der leraars uit het vrij onderwijs hun werkelijk en integraal uitbetaald worden. »

L'enseignement libre ne peut prendre ombrage de cette politique. Le jour où l'égalité des deux branches de l'enseignement par rapport à leurs besoins sera atteinte, l'essentiel de la question scolaire sera résolu.

Il faut parvenir à arrêter « la chasse aux subsides et aux élèves », pour la remplacer par une émulation dans le domaine de la perfection pédagogique.

Jusque-là les déclarations préliminaires du Ministre de l'Instruction Publique.

DEUXIEME SEANCE.

C'est au cours de la deuxième séance de la Commission qu'a été entamée la discussion générale sur ces déclarations.

Certains commissaires attirent l'attention sur la distinction fondamentale existant entre la politique du Ministre actuel (favoriser l'enseignement public par tous les moyens; enseignement libre = une « charge », dont on veut se libérer autant que possible), et celle de son prédécesseur (enseignement national à deux branches; même préoccupation pour chaque branche).

Dans un certain sens, cette attitude porte atteinte au titre de « Ministre de l'Instruction publique ».

De l'avis de ces membres, M. le Ministre a formulé trois opinions erronées, notamment en ce qui concerne :

1. *Le rejet des Commissions mixtes.*

La tâche de ces Commissions est d'ordre purement consultatif; le Ministre est libre de se conformer ou non à leurs avis.

Elles étaient d'ailleurs chargées d'une mission en vue de promouvoir la paix scolaire : elles feraient office de catalyseur dans tous les problèmes touchant cette matière.

Enfin, un petit pays comme la Belgique ne gagnerait rien à provoquer une division dans les rangs de ceux qui s'occupent de pédagogie et d'enseignement.

2. *Politique de nominations.*

Toujours d'après ces membres, la priorité que le Ministre a l'intention d'accorder aux diplômés de l'enseignement officiel constitue, en fait, un monopole.

Objections :

a) d'ordre juridique : l'article 6 de la Constitution : tous les porteurs d'un diplôme « reconnu » doivent avoir les mêmes possibilités;

b) du point de vue de l'équité : M. le Ministre ne parle pas de capacité, de meilleures qualifications, etc.

c) d'ordre pratique : qu'en sera-t-il des diplômes délivrés par l'Université Libre de Bruxelles (U.L.B.), par le jury central ?

3. *Le supplément communal.*

Les mêmes commissaires reconnaissent l'utilité de l'autonomie communale en temps de guerre p. ex.). Mais les mesures préconisées sèmeront la division et la rivalité parmi le personnel enseignant; ainsi notamment entre :

a) le personnel des écoles de l'Etat et des écoles communales;

b) les instituteurs ruraux et les instituteurs urbains;

c) le personnel de l'enseignement officiel et de l'enseignement libre .

L'argent, que l'Etat donne aux communes sous forme de subsides à l'enseignement (en raison de plus de 70 % des

Die politiek mag geen doorn in het oog zijn van het vrij onderwijs. Zodra de beide onderwijsstakken, naar verhouding van hun behoeften, op gelijke voet zullen staan, zal de schoolkwestie grotendeels zijn opgelost.

Het komt er op aan de « jacht op subsidies en op leerlingen » stop te zetten, en ze te vervangen door een wedijver op het gebied van de paedagogische volmaking.

Tot daar de voorafgaande verklaringen van de Minister van Openbaar Onderwijs.

TWEEDE VERGADERING.

In de loop van de tweede vergadering van de Commissie werd dan de algemene bespreking van die verklaringen aangevat.

Sommige leden van de Commissie vestigen de aandacht op het principieel onderscheid tussen de politiek van de huidige minister (bevordering van het openbaar onderwijs met alle middelen; vrij onderwijs = « last », waarvan men zich zoveel mogelijk wil vrijmaken) en die van zijn voorganger (nationaal onderwijs met twee takken; voor elke tak dezelfde bezorgdheid).

Een dergelijke houding doet in zekere zin afbreuk aan de titel « Minister van Openbaar Onderwijs ».

De heer Minister heeft, volgens deze leden, een drietal verkeerde meningen verkondigd en wel inzake :

1. *De verwerving van de gemengde Commissies.*

De zending van die commissies is louter van raadgevende aard; de minister blijft vrij zich al dan niet naar haar adviezen te schikken.

Zij hadden bovendien een taak te vervullen met het oog op de bevordering van de schoolvrede : te dienen als catalysator van al de daarmee in verband staande problemen.

Ten slotte kan een klein land als België niet gebaat zijn met verdeeldheid in de rangen van degenen, die zich met pædagogie en opvoeding bezig houden.

2. *De benoemingspolitiek.*

Altijd volgens deze leden komt de voorrang die de Minister voornemens is te verlenen aan de gediplomeerden van het officieel onderwijs in feite neer op een « monopolie ».

Opmerkingen :

a) juridische : artikel 6 van de Grondwet : al de houders van « erkend » diploma moeten gelijke kans krijgen;

b) kwestie van rechtvaardigheid : van bekwaamheid, betere titels, enz. gewaagt de heer Minister niet.

c) praktische : quid met de diploma's afgeleverd door de Vrije Universiteit van Brussel (U.L.B.), door de centrale examencommissie ?

3. *De gemeentelijke bijwedde.*

Dezelfde commissieleden erkennen het nut van de gemeentelijke autonomie (in oorlogstijd bv.). Maar de voorgenomen maatregelen zullen verdeeldheid en ijverzucht verwekken onder het onderwijsend personeel : zo o.m. tussen :

a) personeel der Rijksscholen en der gemeentescholen;

b) landelijke onderwijzers en stedelijke onderwijzers;

c) leerkrachten van het officieel onderwijs en van het vrij onderwijs.

De staatsgelden verstrekken in de vorm van subsidies aan de gemeenten ten bate van het onderwijs (naar rato van

dépenses) ne bénéficierait qu'à une catégorie déterminée d'instituteurs dans la commune, tandis que les autres en seraient privés. D'ailleurs, une telle mesure mettrait en cause la tâche de formation des syndicats, dont toute l'activité serait de nouveau réclamée par des revendications d'ordre matériel.

En outre, ces orateurs regrettent profondément que le projet relatif à l'enseignement complémentaire ne sera pas maintenu.

En conclusion, ils déclarent que leur groupe ne peut pas avoir confiance dans la politique actuelle.

**

Par contre, appuyant le Ministre, plusieurs membres ont développé des considérations qu'on peut résumer comme suit :

Ils saluent la politique énergique quoique modérée qu'inaugure M. le Ministre de l'Instruction Publique et qui, sur certains points précis, sera nécessairement très différente de celle pratiquée par son prédécesseur; elle pourrait d'ailleurs être plus radicale.

Il faut, en tout état de cause :

a) rendre à l'enseignement officiel sa prééminence, au lieu du rôle supplétif qui lui fut trop souvent réservé;

b) donner la priorité aux diplômés de l'enseignement officiel pour les nominations dans cet enseignement. Dans l'enseignement libre, les comités scolaires sont seuls compétents en matière de nominations. C'est pourquoi celles-ci sont exclusivement ou quasi catholiques. Rappelons, dit un commissaire, que diplôme officiel n'est pas synonyme de diplôme anticatholique.

Quant à l'Université Libre de Bruxelles à laquelle il a été fait allusion, la situation n'est pas la même qu'à l'Université de Louvain. L'U.L.B. est fréquentée par un nombre considérable d'étudiants catholiques et organisés comme tels, L'inverse serait difficilement concevable.

Dans le principe, on ne peut avoir confiance dans le personnel sortant de l'enseignement libre quant à la neutralité et à l'objectivité requises dans l'enseignement officiel. Il y a danger permanent de prosélytisme.

Que penser, au surplus, de ces diplômés d'écoles libres, nommés dans l'enseignement officiel et qui placent leurs propres enfants dans l'enseignement libre? Ne trahissent-ils pas leur mission d'éducateurs publics? Pourrait-on imaginer cette situation dans l'enseignement libre?

Quant aux suppléments communaux, leur suppression fut voulue pour des motifs d'ordre politique.

De ce fait le personnel enseignant communal a perdu sa place dans la hiérarchie des agents communaux, sans compter les difficultés de recrutement qui résultent de cette dépréciation du statut du personnel enseignant communal.

**

Un membre a posé au Ministre certaines questions, toujours à propos de sa politique générale et de points plus particuliers.

a) bases qui ont servi à la fixation des chiffres fournis par M. le Ministre à propos du nombre de professeurs sortis de l'enseignement officiel et de l'enseignement libre.

Il n'y a à ce sujet qu'une donnée dans les dossiers constitués au département : c'est-à-dire le nom de l'établissement qui a délivré le diplôme de sortie. M. le Ministre a-t-il eu recours à d'autres sources d'information (enquête auprès

meer dan 70 % van de uitgaven) zouden ten goede komen aan een bepaalde categorie van onderwijsers in de gemeente, terwijl de anderen zouden uitgesloten blijven. Voorts zou dergelijke maatregel de vormende taak in het gedrang brengen van de vakverenigingen waarvan gans de werking opnieuw zou in beslag worden genomen door stoffelijke eisen.

Voorts betreuren deze sprekers zeer dat het ontwerp op het aanvullend onderwijs niet zal behouden blijven.

Tot besluit verklaren zij dat hun fractie geen vertrouwen kan hebben in het huidige beleid.

**

Daarentegen brachten verscheidene leden, die de Minister steunden, beschouwingen naar voren die als volgt kunnen samengevat worden :

Ze begroeten de krachtdadige, alhoewel gematigde, politiek die door de Minister van Openbaar Onderwijs ingezet werd en die op sommige bepaalde punten onvermijdelijk zeer zal verschillen van deze van zijn voorganger ; ze zou trouwens radicaler kunnen zijn.

In elk geval is vereist :

a) dat het officieel onderwijs terug de voorrang krijgt in plaats van de aanvullende rol, die al te dikwijls aan dit onderwijs toegezwezen werd;

b) dat de houders van diploma's van het officieel onderwijs de voorrang krijgen voor de benoemingen in dit onderwijs. In het vrij onderwijs zijn de schoolcomité's alleen bevoegd in zake benoemingen. Deze zijn dan ook uitsluitend of quasi katholiek. Er dient aan herinnerd, betoogt een lid, dat officieel diploma geen synoniem is van anti-katholiek diploma.

In de Vrije Universiteit te Brussel, waarop gezinspeeld werd, is de toestand niet dezelfde als aan de Leuvense Universiteit. De V.U.B. telt een aanzienlijk aantal katholieke en als dusdanig georganiseerde studenten. Het tegenovergestelde kan men zich moeilijk indenken.

In beginsel is het personeel dat uit het vrij onderwijs komt onbetrouwbaar wat betreft de onzijdigheid en de objectiviteit die in het officieel onderwijs vereist zijn. Er is een bestendig gevaar voor prosélytisme.

Wat moet bovendien gedacht worden van deze diplomeerden van het vrij onderwijs, die in het officieel onderwijs benoemd werden en hun eigen kinderen naar het vrij onderwijs zenden? Verraden ze aldus hun taak van openbare opvoeders niet? Kan men zich zoets in het vrij onderwijs voorstellen?

Wat de gemeentelijke bijweden betreft, hun afschaffing steunde op redenen van politieke aard. Aldus heeft het gemeentelijk onderwijzend personeel zijn plaats in de hiërarchie van het gemeentepersoneel verloren.

Zonder gewag te maken van de aanwervingsmoeiligheden die het gevolg zijn van deze depreciatie van het statuut van het gemeentelijk onderwijzend personeel.

**

Een lid stelde de Minister zekere vragen, altijd in verband met zijn algemeen beleid en met volgende bijzondere punten :

a) op welke grondslagen steunen de door de heer Minister verstrekte cijfers betreffende het aantal leraars die uit het officieel onderwijs en uit het vrij onderwijs komen ?

Er bestaat daarover slechts één gegeven in de dossiers van het departement : namelijk de naam van de inrichting die het einddiploma heeft afgeleverd. Heeft de heer Minister een beroep gedaan op andere inlichtingsbronnen (onderzoek

des établissements d'enseignement) ou bien la discrimination se fera-t-elle pour les nominations de professeurs dans l'enseignement moyen, selon que les candidats ont ou non accompli le cours de leurs études dans un athénée, un lycée ou une école moyenne de l'Etat ?

La majorité est-elle d'accord sur les critères qu'à son avis le Ministre doit établir à ce sujet ?

b) Constructions scolaires.

M. le Ministre a-t-il l'intention de modifier la loi de 1953 en la matière, et qui fut adoptée à l'unanimité ?

M. le Ministre a reconnu qu'en attendant une solution définitive, il faudra appliquer le système existant (il y a des mesures urgentes à prendre en ce qui concerne les universités de l'Etat; nomination d'un architecte pour chaque université, etc.).

Un membre ne peut admettre les allégations reproduites dans la presse, comme quoi les chiffres des dépenses au budget de 1954 auraient été « volontairement sous-évalués » par le Gouvernement précédent. Il soutient que jamais « les prévisions n'ont serré de si près la réalité ».

Il désire savoir combien de dossiers ont été examinés à l'heure actuelle en exécution de l'article 31b (art. 31ter nouveau) de la loi sur l'enseignement primaire et tendant à reconnaître les services patriotiques du personnel de cet enseignement.

A ces questions, le Ministre répond :

a) Chiffre des nominations faites sous le Gouvernement précédent.

Les chiffres donnés par M. le Ministre — qui récuse sa responsabilité quant aux allégations de la presse — n'étaient que « provisoires » et ne reflétaient qu'un « ordre de grandeur ».

Ils étaient basés sur les données des dossiers personnels constitués au Département de l'Instruction publique.

Le critère adopté et qui semble le meilleur est celui des diplômes de sortie.

En étaient exclus les diplômés du jury central (proportion enseignement libre/enseignement officiel à peu près égale).

M. le Ministre vient de demander dans chaque établissement des renseignements précis.

b) Constructions scolaires — transfert à l'Instruction publique.

M. le Ministre reprend son exposé antérieur.

Quant à la question des nominations provisoires, (notamment nomination d'architectes pour les universités de l'Etat) il sera procédé à ces nominations.

c) Insuffisance des crédits prévus pour 1954.

Dossiers à examiner en vertu de l'article 31b (31ter nouveau).

M. le Ministre répondra dès qu'il sera en possession de données précises.

Représant certaines objections de principe et de fait à sa politique, le Ministre estime que par souci d'équilibre, les meilleures chances doivent être assurées au développement de l'enseignement officiel.

Le Gouvernement précédent a créé pour l'enseignement libre les meilleures chances; ces chances lui seront laissées.

Subsidiairement, le Ministre a été interrogé sur les points ci-après :

Population scolaire dans l'enseignement primaire.

Il existe plusieurs critères suivant lesquels une classe est agréée — dans l'enseignement primaire — selon que

bij de onderwijsinrichtingen) of zal het onderscheid worden gemaakt voor de benoemingen van leraars in het middelbaar onderwijs, naargelang dat de candidaten al dan niet hun studiën hebben voltooid in een athenaeum, een lyceum of een Rijksmiddelbare school ?

Is de meerderheid akkoord omtrent de criteria die, volgens haar mening, in dit opzicht door de Minister moeten worden vastgesteld ?

b) Schoolgebouwen.

Ligt het in de bedoeling van de heer Minister de desbetreffende wet van 1953, die eenparig werd aangenomen, te wijzigen ?

De heer Minister heeft toegegeven dat in afwachting van een definitieve oplossing het bestaande stelsel zal moeten toegepast worden (er moeten dringende maatregelen genomen worden voor de Rijksuniversiteiten; benoeming van een architect bij elke universiteit, enz.).

Een lid kan de in de pers gepubliceerde beweringen niet aanvaarden luidens welke de cijfers der uitgaven op de begroting van 1954 « vrijwillig onderschat werden » door de voorgaande Regering. Hij betoogt dat « de ramingen nooit zo dicht de werkelijkheid benaderden ».

Hij wenst te weten hoeveel dossiers tot op heden zijn onderzocht ter uitvoering van artikel 31b (nieuw art. 31ter) van de wet op het lager onderwijs, dat er toe strekt de door het personeel van dit onderwijs aan het vaderland bewezen diensten te erkennen.

Op die vragen antwoordt de heer Minister :

a) Aantal benoemingen onder de vorige Regering gedaan.

De cijfers, verstrekt door de heer Minister — die zijn verantwoordelijkheid in verband met de beweringen van de pers wraakt — waren slechts « voorlopig » en gaven enkel een « verhouding » weer.

Zij steunden op de gegevens van de op het Departement van Openbaar Onderwijs aangelegde persoonlijke dossiers.

Het aangenomen criterium, dat overigens het beste lijkt te zijn, is het criterium van de einddiploma's.

De diploma's van de centrale examencommissie (ongeveer gelijke verhouding vrij onderwijs/officieel onderwijs) waren er van uitgesloten.

De heer Minister heeft zopas aan iedere inrichting nauwkeurige inlichtingen gevraagd.

b) Schoolgebouwen - overdracht naar Openbaar Onderwijs.

De Minister hervat zijn vorige uiteenzetting.

Er zal worden overgegaan tot de voorlopige benoemingen (onder meer van architecten voor de Rijksuniversiteiten).

c) Ontoereikende kredieten voor 1954 uitgetrokken.

Krachtens artikel 31b (nieuw art. 31ter) te onderzoeken dossiers.

De heer Minister zal antwoorden zodra hij over nauwkeurige gegevens zal beschikken.

Als antwoord op sommige principiële en feitelijke bezwaren tegen zijn beleid, is de Minister van oordeel dat, met het oog op een goed evenwicht, aan het officieel onderwijs de beste kansen moeten geboden worden om zich te ontwikkelen.

De vorige Regering heeft voor het vrij onderwijs de beste kansen in het leven geroepen; het zal die kansen behouden.

Subsidiair werd de Minister over de volgende punten ondervraagd :

Schoolbevolking in het lager onderwijs.

Er bestaan verschillende criteria volgens welke een klas wordt erkend — in het lager onderwijs — naargelang

celui-ci appartient au groupe des écoles adoptables, adoptées ou communales ou au groupe des sections préparatoires des E.M.E.

A plusieurs reprises à des séances antérieures, l'attention a été attirée, par des membres de tous les partis sur cette inégalité qui est cause notamment de la concurrence entre les écoles communales et celles de l'Etat.

D'après M. le Ministre Harmel, une commission d'étude avait entrepris l'examen de l'unification en matière de population scolaire. Puis-je demander si M. le Ministre :

1e peut nous faire savoir les conclusions auxquelles cette commission est arrivée;

2e s'il est également partisan de cette unification du minimum de population scolaire par classe.

Enseignement artistique.

Les écoles de musique et de dessin agréées bénéficient d'un subside de 30 à 50 %, ce qui place les pouvoirs ou comités organisateurs devant des charges financières insupportables.

Des commissaires appartenant à tous les partis avaient demandé auparavant, également sans succès, d'augmenter ces subsides. Un arrêté ayant été publié récemment concernant les traitements du personnel des écoles de musique, la question est devenue plus urgente encore.

Entre-t-il dans les intentions du Ministre d'augmenter les subventions à ces écoles ?

Lorsque le Secrétariat permanent au Recrutement organise des examens, comme il l'a fait récemment pour recruter des vérificateurs de travaux de deuxième catégorie au Comité supérieur de Contrôle, on admet bien les candidats porteurs d'un diplôme délivré par le Service de l'Enseignement technique, alors que les candidats munis d'un diplôme délivré par une académie communale sont refusés.

La cause est, selon toute probabilité, attribuable au fait que le Service des Beaux-Arts n'a pas signalé ces écoles au Secrétariat permanent du Recrutement.

Les questions suivantes sont posées :

— qui est responsable ?

— que fera-t-on dans l'avenir pour éviter ces faits ?

Le Ministre répondra ultérieurement à ces questions.

TROISIEME SEANCE.

Discussion des articles du budget et des amendements déposés tant par l'ancien Gouvernement que par le Gouvernement actuel.

Pour le bon entendement de ceux-ci, tous les amendements (nouveau Gouvernement), qui n'ont pas été distribués sont reproduits ci-après avec les justifications; ils sont groupés, en outre, avec ceux présentés par l'ancien Gouvernement et admis également par la Commission dans un tableau annexé au présent rapport (voir pp. 18 et suivantes).

Amendements présentés par le nouveau Gouvernement.

Section I. — Services généraux.

Art. 3. — Services permanents. Agents définitifs et temporaires.

1. Administration centrale : 69,745,000 francs.

(Augmentation de 1,000,000 de francs.)

het behoort tot de groep van de aanneembare, aangenomen of gemeentelijke scholen of tot de groep van de voorbereidende afdelingen van de R.M.S.

Door leden van alle partijen werd op vroegere vergaderingen herhaaldelijk gewezen op deze ongelijkheid, die oorzaak is van concurrentie o.m. tussen de gemeentelijke en de Rijksscholen.

Volgens de heer Minister Harmel had een studiecommissie het onderzoek aangevat om de eenmaking inzake schoolbevolking te bestuderen. Mag ik vragen of de heer Minister :

1e ons kan zeggen tot welke conclusies deze commissie is gekomen;

2e of de heer Minister ook voorstander is van deze eenmaking der minimaschoolbevolking per klas.

Kunstonderwijs.

De erkende muziek- en tekenscholen ontvangen een toelage van 30 % à 50 % hetgeen de inrichtende besturen of comité's voor ondraaglijke financiële lasten plaatst.

Zonder succes, werd eveneens door commissieleden behorende tot al de partijen, vroeger gevraagd deze subsidiering te verhogen. Daar onlangs een besluit is verschenen inzake de wedden van het personeel der muziekscholen is de vraag nog dringender geworden.

Ligt het in de bedoeling van de heer Minister de subsidies aan deze scholen te verhogen ?

Wanneer het Vast Wervingssecretariaat examens uitschrijft zoals onlangs voor verificateur van werken tweede categorie bij het Hoog Comité van Toezicht, dan worden er wel candidaten toegelaten met een diploma afgeleverd door de dienst van het Technisch Onderwijs, maar candidaten met een diploma afgeleverd door een gemeentelijke academie worden geweigerd.

De oorzaak hiervan is, naar alle waarschijnlijkheid, te wijten aan het feit dat de Dienst van Schone Kunsten deze scholen niet heeft doen kennen aan het Vast Wervingssecretariaat.

Gevraagd wordt :

— wie is verantwoordelijk ?

— wat zal er in de toekomst gedaan worden om deze feiten te vermijden ?

De Minister zal later op die vragen antwoorden.

DERDE VERGADERING.

Besprekking van de artikelen der begroting en van de amendementen, ingediend zowel door de vorige als door de huidige Regering.

Om goed te kunnen begrepen worden, worden al de amendementen, die niet zijn rondgedeeld (nieuwe Regering), hierna met hun verantwoording overgenomen; voorts worden zij, samen met die welke door de vorige Regering zijn ingediend en eveneens door de Commissie aangenomen, in een bij dit verslag als bijlage gevoegde tabel samengebracht (zie bl. 18 en volgende).

Door de nieuwe Regering ingediende amendementen.

Sectie I. — Algemene diensten.

Art. 3. — Vaste diensten. Vastaangestelde en tijdelijke personeelsleden.

1. Hoofdbestuur : 69,745,000 frank.

(Vermeerdering met 1,000,000 frank.)

JUSTIFICATION.

Ajustement du crédit par transfert de l'article 5-1.

Art. 5. — Services temporaires. Agents définitifs détachés et agents temporaires.

1. Administration centrale : 1,807,000 francs.

(Diminution de 1,000,000 de francs.)

JUSTIFICATION.

Voir justification article 3-1 ci-dessus.

Crédit jugé suffisant.

Art. 7. — Allocations et indemnités généralement quelconques, etc.

1. Administration centrale : 2,199,000 francs.

(Augmentation de 400,000 francs.)

JUSTIFICATION.

Insuffisance de l'allocation prévue pour fonctions supérieures.

Art. 18. — Achat en premier équipement : matériel, etc.

1. Services permanents :

b) (nouveau). Administration centrale : équipement des bureaux des commissaires du Gouvernement près les Universités de l'Etat : 200,000 francs.

(Augmentation de 200,000 francs.)

JUSTIFICATION.

Application de la loi du 28 avril 1953 sur l'organisation de l'enseignement supérieur dans les Universités de l'Etat.

c) (nouveau). Administration centrale : équipement du Service des Archives : 100,000 francs (première tranche).

(Augmentation de 100,000 francs.)

JUSTIFICATION.

Depuis l'incendie de 1947, la conservation des archives est faite dans des conditions qui ne répondent pas aux exigences des services.

L'impérieuse nécessité de conserver notamment les dossiers du personnel, des agréments d'écoles, les documents comptables, justifie amplement l'aménagement d'un dépôt convenable.

La dépense est évaluée à 1,000,000 de francs.

Une première tranche de 100,000 francs est sollicitée pour 1954.

Art. 19. — Autres dépenses exceptionnelles.

2. (nouveau). Dépenses de toute nature découlant du déménagement et du réaménagement du Cabinet ministériel : 500,000 francs.

(Augmentation de 500,000 francs.)

JUSTIFICATION.

Les dépenses de l'espèce sont évaluées à 500,000 francs environ.

VERANTWOORDING.

Aanpassing van het krediet door overdracht artikel 5-1.

Art. 5. — Tijdelijke diensten. Gedetacheerde vastaangeslotene personeelsleden en tijdelijk personeel.

1. Hoofdbestuur : 1,807,000 frank.

(Verminderung met 1,000,000 frank.)

VERANTWOORDING.

Zie verantwoording van artikel 3-1 hierboven.

Toereikend krediet.

Art. 7. — Allerhande toelagen en vergoedingen, enz.

1. Hoofdbestuur : 2,199,000 frank.

(Vermeerdering met 400,000 frank.)

VERANTWOORDING.

Ontoereikendheid van de vergoeding voorzien voor hogere functies.

Art. 18. — Aankoop van eerste uitrusting : materieel, enz.

1. Vaste diensten :

b) (nieuw). Hoofdbestuur : uitrusting der bureau's van de Regeringscommissarissen bij de Rijksuniversiteiten : 200,000 frank.

(Vermeerdering met 200,000 frank.)

VERANTWOORDING.

Toepassing van de wet van 28 April 1953 betreffende de inrichting van het hoger onderwijs in de Rijksuniversiteiten.

c) (nieuw). Hoofdbestuur : uitrusting van de Archiefdienst : 100,000 frank (eerste gedeelte).

(Vermeerdering met 100,000 frank.)

VERANTWOORDING.

Sedert de brand in 1947, wordt het archief bewaard in voorwaarden die niet beantwoorden aan de dienstvereisten.

De dringende noodzakelijkheid o.m. de dossiers van het personeel, van erkenningen van scholen, van rekenplichtige bescheiden te bewaren, verantwoordt ten volle de geschiktmaaking van een behoorlijke bewaarplaats.

De uitgave wordt op 1,000,000 frank geraamd.

Een eerste gedeelte van 100,000 frank voor 1954 wordt aangevraagd.

Art. 19. — Andere uitzonderingsuitgaven.

2 (nieuw). Allerhande uitgaven voortvloeiend uit de verhuizing en de wederinrichting van het Kabinet van de Minister : 500,000 frank.

(Vermeerdering met 500,000 frank.)

VERANTWOORDING.

De uitgaven in kwestie worden geraamd op ongeveer 500,000 frank.

Section II. — Enseignement primaire.

Art. 10. — Entretien : locaux, etc.

2. Pensionnats de l'Etat, etc. : 1.000.000 de francs.
(Augmentation de 300.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Remise en état des 4 homes.

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F.

4. Mobilier, etc : 200.000 francs.
(Augmentation de 150.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Renouvellement du matériel et de la literie des homes.

Art. 18. — Achat en premier équipement : matériel, etc.

1. Services permanents :
a) Pensionnats de l'Etat, etc. : 500.000 francs.
(Augmentation de 210.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Le premier équipement des homes n'est pas encore au point.

Section III. — Enseignement normal.

Art. 19. — Autres dépenses exceptionnelles.

- 1 (nouveau). Création d'une école normale de l'Etat (dépenses de toute nature) : 2.750.000 francs.
(Augmentation de 2.750.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Dépense évaluée à 2.750.000 francs environ.

Section IV. — Enseignement moyen.

Art. 18. — Achat en premier équipement, matériel, etc.

1. Services permanents :
a) Athénées royaux, etc. : 19.000.000 de francs.
(Augmentation de 6.000.000 de francs.)

JUSTIFICATION.

- a) Création de sections et d'écoles : 1.000.000 de francs.
b) Equipement sections prétechniques : 2.000.000 de francs.

Sectie II. — Lager onderwijs.

Art. 10. — Onderhoud : lokalen, enz.

2. Rijkskostscholen, enz. : 1.000.000 frank.
(Vermeerdering met 300.000 frank.)

VERANTWOORDING.

De 4 tehuizen worden opnieuw in goede staat gebracht.

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B. :

4. Meubilair, enz. : 200.000 frank.
(Vermeerdering met 150.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Vernieuwing van materieel, bedden en beddegoed der tehuizen.

Art. 18. — Aankoop voor eerste uitrusting, materieel, enz.

1. Vaste diensten.
a) Rijkskostscholen, enz. : 500.000 frank.
(Vermeerdering met 210.000 frank.)

VERANTWOORDING.

De eerste uitrusting der tehuizen is nog niet volledig in orde.

Sectie III. — Normaal onderwijs.

Art. 19. — Andere uitzonderingsuitgaven :

- 1 (nieuw). Oprichting van een Rijksnormaalschool (allerhande uitgaven) : 2.750.000 frank.

(Vermeerdering met 2.750.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Uitgave geraamd op ongeveer 2.750.000 frank.

Sectie IV. — Middelbaar onderwijs.

Art. 18. — Aankoop voor eerste uitrusting : materieel, enz.

1. Vaste diensten.
a) Koninklijke athenaea, enz. : 19.000.000 frank.
(Vermeerdering met 6.000.000 frank.)

VERANTWOORDING.

- a) oprichting van afdelingen en scholen : 1.000.000 frank.
b) uitrusting pre-technische afdelingen : 2.000.000 frank.

c) Equipement pensionnats et restaurants scolaires : 3.000.000 de francs.

Insuffisance des crédits inscrits pour 1954.

Création de sections préindustrielles et d'écoles moyennes.

Section V. — Enseignement supérieur et sciences.

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.E.

4. Mobilier, etc. :

a) Universités de l'Etat : 185.000 francs.

(Diminution de 5.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Les dépenses de l'espèce seront limitées à 185.000 francs. Compensation pour l'augmentation sollicitée à l'article 14-1, ci-dessous.

Art. 14. — Dépenses afférentes aux déplacements.

1. Universités de l'Etat : 195.000 francs.

(Augmentation de 5.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Le titulaire de la chaire de géographie humaine de l'Université de Gand est astreint à des déplacements pour exercices pratiques faisant partie de son cours et obligatoires pour les étudiants.

Certains de ces déplacements ne peuvent se faire par chemin de fer; dès lors, il y aurait lieu d'accorder à l'intéressé une autorisation d'emploi de voiture personnelle.

Le kilométrage sollicité étant assez restreint, la dépense ne serait pas supérieure à 5.000 francs.

A titre de compensation, le crédit de l'article 12-4, a, de la même section V pourrait être réduit de 5.000 francs.

Art. 22. — Subventions pour l'enseignement, etc.

13. Bourses d'études universitaires : 30.000.000 de francs.

(Augmentation de 10.000.000 de francs.)

JUSTIFICATION.

Cette augmentation est justifiée par le nombre toujours croissant des étudiants qui sollicitent une aide financière.

En 1953, pour pouvoir donner satisfaction à tous les étudiants qui se trouvaient dans les conditions requises, une réduction de 10 % a dû être opérée sur les sommes allouées alors qu'elles sont déjà insuffisantes pour couvrir les besoins des bénéficiaires.

c) uitrusting van kostscholen en schoolrefters : 3.000.000 frank.

Ontoereikendheid der kredieten uitgetrokken voor 1954.

Oprichting van pre-industriële afdelingen en van middelbare scholen.

Sectie V. — Hoger onderwijs en wetenschappen.

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.

4. Meubilair, enz.

a) Rijksuniversiteiten : 185.000 frank.

(Verminderung met 5.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Dergelijke uitgaven worden beperkt tot 185.000 frank. Compensatie voor de verhoging aangevraagd bij artikel 14-1A hieronder.

Art. 14. — Uitgaven in verband met de verplaatsingen.

1. Rijksuniversiteiten : 195.000 frank.

(Vermeerdering met 5.000 frank.)

VERANTWOORDING.

De titularis van de leerstoel voor menselijke aardrijkskunde der Universiteit te Gent ziet zich genoodzaakt verplaatsingen te doen voor de praktische oefeningen die deel uitmaken van zijn cursus en die verplicht zijn voor de studenten.

Daar sommige van die verplaatsingen niet per trein kunnen geschieden, zou het nodig zijn betrokken te machtingen zijn eigen wagen te gebruiken.

Het aantal in rekening gebrachte kilometer is tamelijk beperkt, dientengevolge zou de uitgave niet meer dan 5.000 frank bedragen.

Als compensatie zou het krediet onder artikel 12-4a van dezelfde Sectie V met 5.000 frank kunnen verminderd worden.

Art. 22. — Toelagen voor het onderwijs, enz.

13. Universitaire studiebeurzen : 30.000.000 frank.

(Vermeerdering met 10.000.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Deze vermeerdering wordt verantwoord door het steeds toenemend aantal studenten die geldelijke steun aanvragen.

In 1953, om voldoening te kunnen schenken aan al de studenten die aan de vereiste voorwaarden voldeden, diende een vermindering van 10 % toegepast op de toegekende bedragen ofschoon ze reeds ontoereikend zijn om te voorzien in de behoeften der belanghebbenden.

Section VI. — Enseignement technique.

Art. 18. — Achat en premier équipement: matériel, etc

1. Services permanents : *15.500.000 francs.*

(Augmentation de 1.000.000 de francs.)

JUSTIFICATION.

Création d'écoles nouvelles.

Art. 22. — Frais de fonctionnement.

2. Subventions de fonctionnement, etc. : *45.900.000 francs.*

(Diminution de 26.500.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Pour 1954, la subvention sera maintenue aux taux prévus par l'arrêté royal du 24 février 1951.

4. Bourses d'études, etc : *2.750.000 francs.*

(Augmentation de 1.000.000 de francs.)

JUSTIFICATION.

L'insuffisance du crédit ne permet pas de respecter les critères établis.

Art. 28. — Dépenses courantes.

2. Frais de propagande et de publicité : *775.000 francs.*

(Augmentation de 50.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Création d'écoles nouvelles.

Section VII. — Enseignement artistique.

Art. 18. — Achat en premier équipement, etc.

1. Services permanents :

f) Conservatoire royal de musique de Gand : *138.000 francs.*

(Augmentation de 138.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Crédit sollicité pour des travaux de réparation de l'orgue du Conservatoire.

Ce crédit a été inscrit, sous le même article, dans le Document n° 749, 1952-1953 de la Chambre des Représentants, daté du 21 octobre 1953, contenant le projet de loi allouant notamment des crédits supplémentaires à l'exercice 1953, et tombera en annulation.

Sectie VI. — Technisch onderwijs.

Art. 18. — Aankoop voor eerste uitrusting : Materieel, enz.

1. Vaste diensten : *15.500.000 frank.*

(Vermeerdering met 1.000.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Oprichting van nieuwe scholen.

Art. 22. — Toelagen voor het onderwijs, enz. :

2. Werkingstoelagen, enz. : *45.900.000 frank.*

(Vermindering met 26.500.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Voor 1954 zal de toelage behouden worden op de bedragen bepaald in het Koninklijk besluit van 24 Februari 1951.

4. Studiebeurzen, enz. : *2.750.000 frank.*

(Vermeerdering met 1.000.000 frank.)

VERANTWOORDING.

De ontoereikendheid van het krediet laat niet toe de vastgelegde criteria in acht te nemen.

Art. 28. — Lopende uitgaven :

2. Kosten voor propaganda en publiciteit : *775.000 frank.*

(Vermeerdering met 50.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Oprichting van nieuwe scholen.

Sectie VII. — Kunstonderwijs.

Art. 18. — Aankoop voor de uitrusting, enz.

1. Vaste diensten :

f) Koninklijk Muziekconservatorium te Gent : *138.000 frank.*

(Vermeerdering met 138.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Krediet aangevraagd voor de herstellingswerken aan het orgel van het Conservatorium.

Dit krediet werd onder hetzelfde artikel uitgetrokken, in Stuk n° 749, 1952-1953, van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, van 21 October 1953, houdende het wetsontwerp waarbij o.m. bijkredieten voor het dienstjaar 1953 worden verleend; bedoeld krediet zal geannuleerd worden.

La dépense n'a pu être engagée avant le 31 décembre 1953 par suite du retard apporté dans l'adoption de ce projet par les Chambres législatives.

Art. 19-3 (nouveau). Conservatoire Royal flamand de musique d'Anvers; déménagement et aménagement (dépenses de toute nature) : 150.000 francs.

(Augmentation de 150.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Les locaux appartenant à la Ville menacent ruine. Il est d'une urgence extrême de prévoir le déménagement et l'aménagement du Conservatoire dans d'autres locaux qui seront mis à sa disposition par la Ville d'Anvers.

La dépense est évaluée à 150.000 francs environ.

Art. 29. — Dépenses exceptionnelles.

1. Conservatoire royal de musique de Liège : 597.000 francs.

(Augmentation de 497.000 fr.)

JUSTIFICATION.

Un crédit de 300.000 francs a été accordé pour 1953 et un crédit de 100.000 francs a été sollicité au projet de budget de 1954 pour la réparation des orgues. Le crédit alloué pour 1953 ne sera pas utilisé et le crédit sollicité pour 1954, doit, en revanche, être porté à 597.000 francs, montant de la soumission acceptée par le Département.

Section VIII. — Beaux-Arts.

Art. 19. — Autres dépenses exceptionnelles.

1. Musée royal des Beaux-Arts d'Anvers, etc. : 310.000 francs.

(Augmentation de 130.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Il est indispensable de procéder d'urgence à la restauration de tableaux endommagés par la vague de froid du mois de janvier et l'insuffisance des installations de chauffage central.

5 (nouveau). Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique : 200.000 francs.

(Augmentation de 200.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Réparations les plus urgentes aux tableaux qui ont subi des dégâts importants par suite des grands froids du mois de janvier et de la mise hors service d'une partie de l'installation de chauffage.

De uitgave kon vóór 31 December 1953 niet vastgelegd worden, ingevolge het uitbliven van de goedkeuring van dat ontwerp door de Wetgevende Kamers.

Art. 19-3 (nieuw). Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium te Antwerpen. Verhuizing en geschiktmaking (allerhande uitgaven) : 150.000 frank.

(Vermeerdering met 150.000 frank.)

VERANTWOORDING.

De lokalen die eigendom zijn van de stad, zijn bouwvallig. Het is dringend noodzakelijk te voorzien in de overbrenging van het Conservatorium naar andere lokalen welke door de Stad te zijner beschikking zullen gesteld worden en waar het dan ook zal ingericht worden.

De uitgave wordt geraamd op ongeveer 150.000 frank.

Art. 29. — Uitzonderingsuitgaven.

1. Koninklijk Muziekconservatorium te Luik : 597.000 frank.

(Vermeerdering met 497.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Een krediet van 300.000 frank werd toegekend voor 1953 en een krediet van 100.000 frank werd aangevraagd in het wetsontwerp voor 1954 voor de herstelling der orgels. Het krediet, toegekend voor 1953, zal niet gebruikt worden. Het voor 1954 aangevraagde krediet moet daarentegen gebracht worden op 597.000 frank, zijnde het bedrag der door het departement goedgekeurde inschrijving.

Sectie VIII. — Schone kunsten.

Art. 19. — Andere uitzonderingsuitgaven.

1. Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen, enz. : 310.000 frank.

(Vermeerdering met 130.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Het is dringend noodzakelijk de schilderijen te herstellen welke beschadigd werden ingevolge de hevige koude tijdens de maand Januari en wegens de ontoereikendheid van de verwarmingsinstallatie.

5 (nieuw). Koninklijke Belgische Musea voor Schone Kunsten : 200.000 frank.

(Vermeerdering met 200.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Meest dringende herstellingen aan de schilderijen welke belangrijke schade hebben opgelopen ingevolge de hevige koude tijdens de maand Januari en het buiten dienst stellen van een deel der verwarmingsinstallatie.

Art. 22. — Subventions pour l'enseignement, etc.

1. Orchestre National de Belgique : 5,250,000 francs.
(Augmentation de 500,000 francs.)

JUSTIFICATION.

Les dépenses de l'Orchestre National de Belgique pour 1954 s'élèveront à 8,195,000 francs et les recettes à 7,195,573 francs.

La subvention prévue au budget de 1954 est fixée à 4,750,000 francs, alors qu'elle devrait être portée à 5,750,000 francs, somme qui a d'ailleurs été accordée en 1953 pour permettre l'application des nouveaux barèmes aux membres musiciens de l'Orchestre. La subvention accordée pour 1953 a été également fixée à 4,750,000 francs, mais un crédit supplémentaire de 1,000,000 de francs a été accordé.

En 1952 l'O.N.B. a reçu une subvention de 5,350,000 francs.

Une subvention de 5,250,000 francs sera allouée pour 1954.

3. Fonds national de la Littérature (loi du 18 août 1947) : 750,000 francs.

(Augmentation de 210,000 francs.)

JUSTIFICATION.

La Commission française du Fonds doit refuser son aide à maints auteurs d'œuvres de réelle valeur dont les manuscrits ne trouveraient pas d'éditeur sans son appui pécuniaire préalable.

La Commission flamande du Fonds, de son côté, va se trouver dans l'impossibilité de poursuivre sa participation nécessaire à la diffusion en quatre langues étrangères, des ouvrages les plus marquants de la littérature d'expression néerlandaise en Belgique.

Or, depuis quelques années, les deux littératures, en Belgique, ont pris un essor et un développement considérables, tant en quantité, qu'en qualité.

Un supplément de crédit de l'ordre de 210,000 francs est jugé indispensable.

7. Lettres flamandes : subventions de toute nature : 750,000 francs.

(Augmentation de 165,000 francs.)

8. Lettres françaises : subventions de toute nature : 750,000 francs.

(Augmentation de 210,000 francs.)

JUSTIFICATION.

Crédits nettement insuffisants pour accorder une aide aux écrivains à un moment où celle-ci est plus nécessaire qu'elle ne l'a jamais été.

10. Art lyrique national : théâtres lyriques : 36,500,000 francs.

(Augmentation de 3,650,000 francs.)

Art. 22. — Toelagen voor het onderwijs, enz.

1. Nationaal Orkest van België : 5,250,000 frank.
(Vermeerdering met 500,000 frank.)

VERANTWOORDING.

De uitgaven van het Nationaal Orkest van België voor 1954 zullen 8,195,000 frank belopen en de ontvangsten 7,195,573 frank.

De toelage uitgetrokken op de begroting voor 1954 werd vastgesteld op 4,750,000 frank, terwijl zij op 5,750,000 frank zou moeten gebracht worden, som die trouwens in 1953 toegekend werd om de nieuwe weddeschalen te kunnen toepassen voor de leden-musici van het Orkest. De toelage verleend voor 1953 werd insgelijks vastgesteld op 4,750,000 frank, doch er werd een bijkrediet ten belope van 1,000,000 frank toegetaan.

In 1952 bekwam het N.O.B. een toelage van 5,350,000 frank.

Een toelage van 5,250,000 frank zal toegekend worden voor 1954.

3. Nationaal Fonds voor de Letterkunde (wet van 18 Augustus 1947) : 750,000 frank.

(Vermeerdering met 210,000 frank.)

VERANTWOORDING.

De Franstalige Commissie van het Fonds moet haar steun weigeren aan talrijke auteurs van werken die werkelijk waardevol zijn; de manuscripten dezer auteurs zouden geen uitgever vinden zonder voorafgaande geldelijke steun.

De Nederlandstalige Commissie van het Fonds harerzijds zal zich in de onmogelijkheid bevinden haar deelneming voort te zetten welke noodzakelijk is voor de verspreiding in vier vreemde talen van de meest opvallende werken der Nederlandse letterkunde in België.

Welnu sedert enkele jaren kennen de beide letterkunden in België een geweldige bloei en uitbreiding, zowel wat de kwantiteit als wat de kwaliteit betreft.

Een bijkrediet van 210,000 frank wordt noodzakelijk geacht.

7. Vlaamse letteren : allerhande toelagen : 750,000 frank.

(Vermeerdering met 165,000 frank.)

8. Franse letteren : allerhande toelagen : 750,000 frank.

(Vermeerdering met 210,000 frank.)

VERANTWOORDING.

Kredieten merkbaar ontoereikend om steun te verlenen aan de schrijvers wanneer zulks meer dan ooit nodig is.

10. Nationale lyrische kunst : lyrische schouwburgen : 36,500,000 frank.

(Vermeerdering met 3,650,000 frank.)

JUSTIFICATION.

Ce crédit a été réduit de 10 % en 1953 et en 1954. Les administrations communales qui possèdent une scène lyrique (Anvers, Bruxelles, Gand, Liège, Mons et Verviers) et qui n'ont pu réduire les dépenses d'exploitation de ces théâtres, puisque 80 % des frais vont aux traitements et salaires, ont dû supporter la charge supplémentaire. Elles n'ont cessé de demander la restitution des 10 % qui n'ont d'ailleurs pas été retirés aux scènes dramatiques.

17. Subventions aux Musées de province, etc : 1.000.000 de francs.

(Augmentation de 100.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Crédit nettement insuffisant pour l'octroi de subsides aux taux fixés.

31 (nouveau). Maison Henri Conscience. Maison des écrivains flamands et des associations culturelles : 135.000 francs.

(Augmentation de 135.000 francs.)

JUSTIFICATION.

La maison Henri Conscience sera subsidiée au même titre que la maison Camille Lemonnier.

Art. 28. — Dépenses courantes.

11. Lettres flamandes. Achats de livres d'auteurs belges édités en Belgique et à l'étranger et de livres d'auteurs étrangers édités en Belgique, en vue d'encourager la publication d'ouvrages d'une haute valeur littéraire et artistique : 750.000 francs.

(Augmentation de 165.000 francs.)

12. Lettres françaises. Achats de livres d'auteurs belges édités en Belgique et à l'étranger, etc : 750.000 francs.

(Augmentation de 210.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Pour la justification des deux augmentations ci-dessus, voir la note justificative des littera 7 et 8 de l'article 22.

Art. 29. — Dépenses exceptionnelles.

2 (nouveau). Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique : 150.000 francs.

(Augmentation de 150.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Crédit devant permettre de :

a) nettoyer et reteindre les tentures de la salle Rubens : 70.000 francs;

b) restaurer huit tapisseries : 80.000 francs.

VERANTWOORDING.

Dit krediet werd in 1953 en in 1954 met 10 % vermindert. De gemeentebesturen die over een lyrische schouwburg beschikken (Antwerpen, Brussel, Gent, Luik, Bergen en Verviers) en die de exploitatiekosten dezer schouwburgen niet konden verminderen, vermits 80 % dezer kosten naar wedden en lonen gaan, hebben deze bijkomende last op zich moeten nemen. Zij hebben altijd de terugval gevraagd der 10 % welke trouwens niet aan de schouwburgen werden onttrokken.

17. Toelagen aan de Musea in de provincie, enz. : 1.000.000 frank.

(Vermeerdering met 100.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Krediet merkelijk ontoereikend voor het toekennen van subsidies volgens de vastgestelde bedragen.

31 (nieuw). Hendrik Consciencehuis. Huis der Vlaamse schrijvers en cultuurverenigingen : 135.000 frank.

(Vermeerdering met 135.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Het Hendrik Consciencehuis zal op dezelfde voet als het Camille Lemonnierhuis toelagen genieten.

Art. 28. — Lopende uitgaven :

11. Vlaamse letteren. Aankoop van in België en in het buitenland uitgegeven boeken van Belgische schrijvers en van in België uitgegeven boeken van vreemde schrijvers, tot bevordering van de publicatie van werken met een grote letterkundige en artistieke waarde : 750.000 frank.

(Vermeerdering met 165.000 frank.)

12. Franse letteren : Aankoop van in België en in het buitenland uitgegeven boeken van Belgische schrijvers, enz. : 750.000 frank.

(Vermeerdering met 210.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Voor de verantwoording van de twee voormelde vermeerderingen, zie verantwoordingsnota onder littera 7 en 8 van artikel 22.

Art. 29. — Uitzonderingsuitgaven.

2. (nieuw). Koninklijke Belgische Musea voor Schone Kunsten : 150.000 frank.

(Vermeerdering met 150.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Krediet bestemd om :

a) de gordijnen in de Rubenszaal te reinigen en opnieuw te verven : 70.000 frank.

b) 8 tapisserieën te herstellen : 80.000 frank.

Section IX. — Services éducatifs et relations culturelles.

Art. 22. — Subventions pour l'enseignement, etc.

9. Academia Belgica à Rome : 1.000.000 de francs.
(Augmentation de 100.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Les frais de fonctionnement de cette institution justifient l'octroi d'une subvention de l'ordre de 1.000.000 de francs.

Un crédit de cette importance a été alloué jusqu'en 1952. Réduit à 900.000 francs par le projet de loi contenant le feuilleton d'ajustements budgétaires pour 1953, le crédit pour cet exercice a été rétabli, par amendement, au montant alloué pour les années antérieures.

La même somme de 1.000.000 de francs est indispensable pour 1954.

16. Association internationale de l'Orientation professionnelle :

Participation de la Belgique : 140.000 francs.
(Augmentation de 95.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Les subventions de 50.000 et 45.000 francs allouées respectivement par les budgets de 1952 (2e feuilleton d'ajustements) et de 1953, n'ont pu être liquidées en temps utile.

Il importe cependant que la Belgique tienne les engagements pris vis-à-vis de l'Association et que sa quote-part permette au Secrétariat général de cette Association de s'installer à Bruxelles.

Les subventions votées par la législature pour les exercices 1952 et 1953 s'élèvent ensemble à 95.000 francs.

23. Part d'intervention de l'Etat dans les frais de fonctionnement des bibliothèques publiques du degré moyen : 1.300.000 francs.

(Augmentation de 400.000 francs.)

JUSTIFICATION.

Nécessité de maintenir les subsides aux bibliothèques publiques dites de plein exercice au même taux qu'en 1953.

26. Subventions en faveur des œuvres d'éducation populaire, etc. : 9.000.000 de francs.

JUSTIFICATION.

La scission de ce crédit en deux parts égales de 4.500.000 francs opérée par amendement repris dans le Document n° 417, 1953-1954 de la Chambre des Représentants, daté du 12 mars 1954, n'est pas maintenue pour des raisons de technique budgétaire.

Sectie IX. — Opvoedende diensten en culturele betrekkingen.

Art. 22. — Toelagen voor het onderwijs, enz.

9. Academia Belgica te Romé : 1.000.000 frank.
(Vermeerdering met 100.000 frank.)

VERANTWOORDING.

De werkingskosten van deze inrichting rechtvaardigen de toekenning van een toelage ten bedrage van 1.000.000 frank. Een krediet ten belope van dit bedrag werd tot in 1952 toegekend. Het werd, bij het wetsontwerp houdende de reeks begrotingsaanpassingen voor 1953, tot 900.000 frank verminderd. Bij wijze van amendement werd het voor dit dienstjaar opnieuw vastgesteld op het bedrag dat voor de vorige dienstjarén werd verleend.

Hetzelfde bedrag van 1.000.000 frank is noodzakelijk voor 1954.

16. Internationale vereniging voor de beroepsoriëntering :

Deelneming van België : 140.000 frank.
(Vermeerdering met 95.000 frank.)

VERANTWOORDING.

De toelagen van 50.000 frank en 45.000 frank respectievelijk toegekend door de begrotingen voor 1952 (2^e aanpassingsblad) en voor 1953, konden niet te gelegener tijd uitgekeerd worden.

Het past nochtans dat België zijn verbintenissen ten opzichte van de Vereniging nakomt en dat het Algemeen Secretariaat van deze Vereniging zich, dank zij deze bijdrage, te Brussel kan vestigen.

De toelagen goedgekeurd door de Wetgevende Kamers voor 1952 en 1953 beliepen in totaal 95.000 frank.

23. Aandeel van de Staat in de werkingskosten voor inrichting van de openbare bibliotheken van de middelbare graad : 1.300.000 frank.

(Vermeerdering met 400.000 frank.)

VERANTWOORDING.

Noodzakelijkheid de toelagen voor de zogenaamde openbare bibliotheken met volle werktijd te behouden op dezelfde bedragen als in 1953.

26. Toelagen aan de werken voor volksopleiding, enz. : 9.000.000 frank.

VERANTWOORDING.

De splitsing bij amendement, van dit krediet in twee gelijke delen van 4.500.000 frank, vervat in Stuk n° 417, 1953-1954 van de Kamér der Volksvertegenwoordigers, van 12 Maart 1954, wordt om redenen van technisch-budgettaire aard niet behouden.

CHAPITRE IV. — Autres dépenses.

Art. 28. — Dépenses courantes.

8. Cinéma éducatif : 8,000,000 de francs.

(Augmentation de 620,000 francs.)

JUSTIFICATION.

a) + 310,000 francs pour achat d'appareils de projection.

La situation actuelle des crédits du Service cinématographique ne permet pas d'acquérir cette année des appareils de projection pour équiper les Athénées, les écoles moyennes et les écoles normales.

Ceci constitue cependant une nécessité absolue afin de promouvoir l'enseignement audio-visuel et de faire face aux demandes incessantes de plus en plus pressantes d'un nombre considérable d'établissements.

b) + 310,000 francs pour achat de films.

Le budget de 1953 ayant été diminué de 1,500,000 francs au cours de l'exercice, l'achat de plusieurs films, qui normalement auraient dû être acquis en 1953, a dû être reporté jusqu'en 1954. Ceci implique une diminution prématurée du budget 1954 et met le Service cinématographique dans l'impossibilité d'enrichir la cinémathèque et de faire face aux multiples demandes des écoles de tous les degrés.

*
**

Observations diverses sur ces amendements.

Les observations ci-après ne portent que sur les articles et amendements discutés, les autres n'ayant fait l'objet d'aucune remarque.

Section I. — Services généraux.

Art. 3. — (Amendement nouveau.)

Le Ministre signale que l'augmentation demandée se justifie par le fait de certaines majorations d'effectifs admises par les Gouvernements précédents.

Section II. — Enseignement primaire.

Art. 12. — (Amendement nouveau.)

Le Ministre précise qu'il s'agit de homes pour enfants de bateliers : travaux urgents en raison du délabrement des locaux.

Art. 22. — Subventions.

Un membre demande si le chiffre prévu sera suffisant.

M. le Ministre répond qu'il agira éventuellement par voie de feuilleton supplémentaire, s'il s'avère qu'un relèvement s'impose.

HOOFDSTUK IV. — Andere uitgaven.

Art. 28. — Lopende uitgaven.

8. Opvoedingsfilms : 8,000,000 frank.

(Vermeerdering met 620,000 frank.)

VERANTWOORDING.

a) ± 310,000 frank voor de aankoop van projectieapparaten.

Ingevolge de huidige stand der kredieten van de Kinematografische Dienst is het niet mogelijk dit jaar projectieapparaten te kopen voor de uitrusting der athenaea, middelbare scholen en normaalscholen.

Dit is nochtans volstrekt noodzakelijk voor de bevordering van het auditief-visueel onderwijs en om te voldoen aan de herhaalde en dringende aanvragen van een zeer groot aantal inrichtingen.

b) ± 310,000 frank voor de aankoop van films.

Daar de begroting in de loop van het dienstjaar met 1,500,000 frank verminderd werd, diende de aankoop van verscheidene films, wat normaal in 1953 moest gebeuren, uitgesteld tot in 1954. Dit onderstelt een voorbarige vermindering van de begroting voor 1954 en brengt de Kinematografische Dienst in de onmogelijkheid de Kinematheek aan te vullen en te voldoen aan de talrijke aanvragen der scholen van alle graden.

*

Diverse opmerkingen in verband met deze amendementen.

Volgende opmerkingen betreffen slechts de besproken artikelen en amendementen, daar over de andere generlei besprekking plaats vond.

Sectie I. — Algemene diensten.

Art. 3. — (Nieuw amendement.)

De Minister wijst er op, dat de aangevraagde verhoging verantwoord is wegens bepaalde uitbreidingen van het personeel, die door de voorgaande Regering aanvaard werden.

Sectie II. — Lager onderwijs.

Art. 12. — (Nieuw amendement.)

De Minister verklaart dat het gaat over tehuizen voor schipperskinderen : dringende werken wegens de staat van verval der gebouwen.

Art. 22. — Subsidies.

Een lid vraagt of het voorgestelde cijfer zal volstaan.

De Minister antwoordt dat hij eventueel bijkredieten zal vragen, indien verhoging noodzakelijk blijkt.

Section III. — Enseignement normal.

Art. 29. — (Amendements nouveaux.)

Plusieurs membres désirent savoir où sera créée cette nouvelle école normale de l'Etat et quelle sera la nature de cet établissement. Sans se prononcer sur le lieu (un membre de la Commission ayant d'ailleurs souligné le danger de précisions de l'espèce, vu le danger de spéculations), M. le Ministre répond que cette école normale comportera trois sections.

Section IV. — Enseignement moyen.

Art. 18. — a) Création de sections et d'écoles. (Amendements nouveaux.)

Un membre désire savoir si le chiffre prévu suffira.

M. le Ministre répond par l'affirmative. Tout comme il répond de la même manière à la question de savoir si toutes les augmentations de crédit prévues vaudront exclusivement pour l'enseignement de l'Etat.

Section V. — Enseignement supérieur et sciences.

Art. 14. — (Amendements nouveaux.)

Un membre s'intéresse à une légère modification budgétaire intervenue à propos de déplacements en véhicule automobile.

Il lui est répondu que celle-ci s'inspire d'un contrôle très rigoureux sur l'utilisation de ce moyen de transport.

Section VI. — Enseignement technique.

Art. 22-2. — (Amendements nouveaux.)

Un membre désire savoir ce que signifie le maintien des subventions aux taux prévus par l'arrêté royal du 24 février 1951.

Un nouvel arrêté a été publié en février-mars dernier.

L'amendement présenté par le Ministre signifie-t-il que cet arrêté ne sera pas repris?

Ce même membre signale que les bases des subsides de fonctionnement admises dans l'arrêté de 1951 datent d'il y a un certain nombre d'années.

Il regrette que le Gouvernement soit amené à réduire les dépenses affectées à la formation technique de la jeunesse, réduction qui semble devoir compenser l'augmentation des crédits réservés aux bourses d'études pour l'enseignement supérieur, aux beaux-arts, etc.

Il demande enfin à M. le Ministre s'il s'agit là d'une mesure temporaire.

En revenir à l'arrêté de 1951, c'est diminuer cette intervention par rapport au passé. Il y a lieu de signaler, dit ce Commissaire, que l'intervention est de l'ordre de 40 % pour l'enseignement technique des communes et provinces; de 60 % pour l'enseignement libre agréé.

Sectie III. — Normaal onderwijs.

Art. 29. — (Nieuwe amendementen.)

Verscheidene leden wensen te weten waar deze nieuwe Rijksnormalschool zal opgericht worden en welke de aard van deze instelling zal zijn. Zonder zich uit te spreken over de plaats (een Commissielid wees trouwens op het gevaar inlichtingen hierover te verstrekken, wegens de mogelijke speculaties), antwoordde de Minister dat deze normalschool drie secties zal omvatten.

Sectie IV. — Middelbaar onderwijs.

Art. 18. — a) Oprichting van nieuwe scholen en afdelingen (nieuwe amendementen).

Een lid wenst te weten of het voorgestelde cijfer zal volstaan.

De heer Minister antwoordt bevestigend. Zo antwoordt hij ook op de vraag of al de in 't vooruitzicht gestelde kredietverhogingen uitsluitend voor het Staatsonderwijs zullen gelden.

Sectie V. — Hoger onderwijs en wetenschappen.

Art. 14. — (Nieuwe amendementen).

Een lid vraagt uitleg over een lichte wijziging in de begroting in verband met verplaatsingen per auto.

Hem werd geantwoord dat de reden daarvan ligt in een zeer strenge controle op het gebruik van dit vervoermiddel.

Sectie VI. — Technisch onderwijs.

Art. 22-2. — (Nieuwe amendementen).

Een lid wenst te vernemen hoe het komt dat de toelagen behouden blijven op de bij het koninklijk besluit van 24 Februari 1951 vastgestelde bedragen.

In Februari of Maart jongstleden werd een nieuw besluit bekendgemaakt.

Betekent het door de Minister voorgesteld amendement dat bedoeld besluit niet zal overgenomen worden?

Hetzelfde lid wijst er op, dat de in het besluit van 1951 aanvaarde grondslagen voor de werkingstoelagen reeds enige jaren oud zijn.

Hij betreurt dat de Regering er toe gekomen is de uitgaven voor de technische vorming van de jeugd te verminderen, welke vermindering als compensatie schijnt te dienen voor de verhoging van de kredieten bestemd voor de studiebeurzen ten gunste van het hoger onderwijs, de schone kunsten, enz.

Hij vraagt ten slotte aan de heer Minister of het hier een tijdelijke maatregel geldt.

Terugkeren tot het besluit van 1951 betekent dat de tussenkomst in kwestie ten opzichte van vroeger verminderd wordt. Er dient op gewezen, betoogt dit lid, dat de tussenkomst 40 % bedraagt voor het technisch onderwijs der gemeenten en der provinciën; 60 % voor het erkend vrij onderwijs.

M. le Ministre déclare qu'en effet l'arrêté de rectification est prêt; la question des subventions pose un problème d'ensemble que M. le Ministre désire revoir.

L'arrêté de 1951 auquel se réfère l'amendement en discussion ne constitue donc qu'une base provisoire et ne préjuge en rien de la décision qui interviendra par après.

Section VII. — Enseignement artistique.

Art. 19-3. — *Conservatoire d'Anvers.* (Amendements nouveaux.)

Le Ministre est interrogé sur le point de savoir si l'on envisage la construction du nouveau Conservatoire d'Anvers; un accord avait été pris avec la Ville.

Il est répondu qu'il s'agit plutôt de « mesures conservatoires urgentes », le Ministre se réserve de réexaminer le problème avec l'administration communale de la métropole.

L'attention du Ministre est attirée sur la nécessité de faire intervenir le Fonds des Constructions scolaires dans l'aménagement indispensable des locaux scolaires du Conservatoire de Liège, qui ont été sacrifiés à l'architecture de la salle de fêtes. Il faut aussi remettre en état l'installation de chauffage, etc. Le Ministre répond qu'il y sera attentif.

Section VIII. — Beaux-Arts.

Art. 19. — (Amendements nouveaux.)

Un membre s'étonne de la justification de la demande d'augmentation de crédit. Le Ministre répond que c'est tout à fait normal et que les travaux envisagés seront exécutés à bon escient.

A l'article 22-9 du budget (Lettres wallonnes) un amendement présenté par M. Jaminet (Doc. n° 299, 1953-1954) n'est pas appuyé et la Commission le rejette. Un membre demande pourtant que le problème soit repris lors de l'élaboration du budget pour 1955.

A l'article 22-15 du budget, M. Heyman a présenté un amendement. Celui-ci est retiré. M. le Ministre ayant marqué son accord sur l'octroi d'un subside.

Section IX. — Services éducatifs et relations culturelles.

Art. 22-26-26bis du budget.

Un membre désire savoir s'il n'est pas possible d'accorder des subsides aux harmonies. Le Ministre précédent avait déjà promis d'examiner la question, notamment en prévision du budget de 1954.

Afin d'éviter des difficultés financières, ce membre n'insiste pas pour qu'un crédit soit prévu encore au présent budget, mais il exprime le vœu de voir le Ministre actuel tenir compte de ses observations lors de l'élaboration du budget pour 1955.

Il met l'accent sur les circonstances difficiles dans lesquelles ces harmonies se trouvent, malgré leur rôle éducatif incontestable.

Un autre membre ne comprend pas qu'on ait méconnu le Conseil Supérieur de l'Education Populaire.

Pour sa part il a davantage confiance dans les spécialistes de l'éducation populaire qui composent ledit Conseil,

De Minister verklaart dat het rectificatiebesluit inderdaad klaar ligt: de kwestie der toelagen vormt een globaal probleem, dat de Minister wil herzien.

Het besluit van 1951, waarvan in het besproken amendement sprake is, vormt dus slechts een voorlopige basis en loopt niet vooruit op de later te treffen beslissing.

Sectie VII. — Kunstonderwijs.

Art. 19-3. — *Conservatorium te Antwerpen* (Nieuwe amendementen).

De vraag wordt gesteld aan de heer Minister of de bouw van een nieuw Conservatorium te Antwerpen overwogen wordt; met de Stad was een akkoord gesloten.

Daarop wordt geantwoord, dat het veeleer « dringende conservatoire maatregelen » betreft, terwijl de Minister zich het recht voorbehoudt het probleem met het gemeente-bestuur van Antwerpen te herzien.

De aandacht van de heer Minister wordt gevestigd op het feit dat het Fonds voor de schoolgebouwen moet tussenkomst in de vereiste inrichting van de schoollokalen van het Conservatorium te Luik, die voor de architectuur van de feestzaal werden opgeofferd. Ook de verwarmingsinstallatie, enz. moet hersteld worden. De heer Minister antwoordt dat hij zijn aandacht daaraan zal wijden.

Sectie VIII. — Schone kunsten.

Art. 19. — (Nieuwe amendementen.)

Een lid verbaast zich over de verantwoording van de aanvraag tot kredietverhoging. De Minister antwoordt dat dit heel normaal is en dat de voorgenomen werken in alle ernst zullen uitgevoerd worden.

Bij artikel 22-9 van de begroting (Waalse letteren), wordt een door de heer Jaminet ingediend amendement (Stuk, n° 299, 1953-1954) niet gesteund en door de Commissie verworpen. Een lid vraagt echter dat dit probleem opnieuw zou worden ter hand genomen bij het opmaken van de begroting voor 1955.

Bij artikel 22-15 van de begroting, heeft de heer Heyman een amendement ingediend. Het wordt ingetrokken, nadat de heer Minister zijn instemming had betuigd met het toekennen van een toelage.

Sectie IX. — Opvoedende diensten en culturele betrekkingen.

Art. 22-26-26bis van de begroting.

Een lid wenst te weten of het niet mogelijk is de muziekmaatschappijen te subsidiëren. Reeds had de vorige Minister beloofd de zaak te onderzoeken, o.m. met het oog op de begroting voor 1954.

Spreker dringt er — ten einde financiële moeilijkheden te vermijden — niet op aan dat nog in de huidige begroting een krediet zou worden ingeschreven, maar hij uit de wens, dat de huidige Minister met zijn opmerking zou rekening houden, wanneer de begroting voor 1955 in voorbereiding zal zijn.

Hij wijst daarbij op de benarde omstandigheden, waarin die maatschappijen verkeren, terwijl althans hun opvoedende rol ontegensprekelijk vaststaat.

Een ander lid begrijpt niet dat de Hoge Raad voor Volksopvoeding werd miskend.

Wat hem betreft, hij heeft meer vertrouwen in de specialisten in zake volksopvoeding, die deel uitmaken van

que dans la composition de l'Institut de promotion culturelle, aussi sympathique soit-elle.

Un commissaire désire savoir si le Gouvernement mettra les subventions prévues à l'article 22-26bis des amendements (Doc. n° 417, 1953-1954) à la disposition de l'institution de promotion culturelle. Cette institution pourra-t-elle procéder à la répartition des crédits alloués ou le Département ou bien le Ministre y procédera-t-il lui-même ?

L'Institut de promotion culturelle a rencontré l'adhésion de tous les groupes politiques, dit ce commissaire, lequel expose la portée de la nouvelle institution.

Quant au Conseil supérieur d'éducation populaire, il signale qu'il se « fond » dans l'Institut de la promotion culturelle, qui a un caractère plus souple et plus de pouvoir : en effet ledit Conseil ne peut qu'émettre des avis.

Il conclut en demandant qu'on maintienne l'institution de la promotion culturelle et qu'on ne la laisse pas mourir faute de ressources. A son avis on arriverait à un mauvais résultat en interrompant son activité parce qu'il y a un autre gouvernement au pouvoir.

Le Ministre répond qu'il n'a pas de préjugé contre cette institution, mais qu'il désire étudier sa constitution, sa mission, pour voir si celle-ci correspond bien à l'idée qu'il s'en fait.

Quoi qu'il en soit, M. le Ministre n'entreprendra rien dans ce domaine sans consulter les membres du Conseil d'administration de l'institution.

D'ailleurs dans le courant de juillet il prendra contact avec celle-ci.

L'attention du Ministre est encore attirée sur l'organisation d'un théâtre ambulant de plein air dans le Luxembourg et la région mosane; le département de l'Instruction Publique avait promis, sous l'ancien Gouvernement, de soutenir cette initiative par une subvention de 200,000 francs. Il est grand temps qu'une aide éventuelle soit allouée, étant donné que cette initiative a pour but de favoriser le tourisme dans ces régions par l'organisation de manifestations culturelles (cf. exposition d'œuvres d'art à Bruges pendant la saison touristique).

Un membre souhaite que le problème de l'éducation populaire soit traité au cours d'une séance spéciale de la Commission. La Commission unaniment approuve ce vœu.

Il est encore demandé que soit publiée une liste des films réalisés par le département au cours de l'année 1954 et que soit réalisé d'urgence un film à l'occasion du centième anniversaire de la naissance d'Emile Verhaeren.

**

L'ensemble du budget a été adopté par 12 voix contre 8.

Le présent rapport a été admis à l'unanimité, moins une abstention.

Le membre qui s'est abstenu, rend hommage à la parfaite correction du rapporteur, lequel a traduit exactement le sens des délibérations.

Il s'élève pourtant contre l'attitude du Ministre, qui n'a pas cru devoir répondre à certaines questions et que, par ailleurs, après avoir affirmé que rien d'essentiel ne serait changé, a introduit notamment un amendement important en matière d'Enseignement technique.

D'autres commissaires ont répliqué que le Ministre se réservait le droit de répondre en séance publique.

*Le Rapporteur,
J. BRACOPS.*

*Le Président,
H. HEYMAN.*

bedoelde Raad, dan in de samenstelling van het Instituut voor cultuurbevordering, hoe sympathiek zij ook moge zijn.

Een lid van de Commissie wenst te weten of de Regering de in artikel 22-26bis van de amendementen vermelde toelagen (Stuk n° 417, 1953-1954) ter beschikking zal stellen van het Instituut voor cultuurbevordering. Zal die instelling de toegekende kredieten mogen verdelen, of zal het Departement of de Minister het zelf doen ?

Het Instituut voor cultuurbevordering werd door al de politieke fracties goedgekeurd, aldus dit commissielid, die de betekenis van de nieuwe instelling uiteenzet.

Wat de Hoge Raad voor Volksopvoeding betreft, stipt hij aan dat hij « opgaat » in het Instituut voor cultuurbevordering, dat soepeler is en meer bevoegdheid heeft. Die Raad mag inderdaad slechts adviezen uitbrengen.

Tot besluit vraagt hij het Instituut voor cultuurbevordering te handhaven, en het niet wegens geldgebrek te laten vergaan. Naar zijn oordeel zou het verkeerd zijn de activiteit er van te onderbreken, omdat nu een andere Regering aan het bewind is.

De Minister antwoordt, dat hij geen bezwaar heeft tegen het bestaan van deze instelling, maar dat hij haar samenstelling en taak wenst te bestuderen, om te zien of zij beantwoordt aan de voorstelling, die hij zich er van maakt.

Wat er ook van zij, de Minister zal op dit gebied niets ondernemen zonder overleg te plegen met de leden van de Raad van Beheer der instelling.

In de loop van de maand Juli zal hij er trouwens mee in contact treden.

De aandacht van de Minister wordt verder gevestigd op de inrichting van een rondreizend openluchttheater in Luxembourg en de Maasstreek; het departement van Openbaar Onderwijs had, onder de vorige Regering, beloofd dit initiatief te steunen met een toelage van 200,000 frank. Het is hoog tijd dat een eventuele tegemoetkoming wordt verleend, gezien dit initiatief ten doel heeft het toerisme in die gewesten aan te moedigen door het inrichten van culturele manifestaties (cfr. : tentoonstelling van kunstwerken te Brugge tijdens het toeristisch seizoen).

Een lid wenst dat het probleem van de Volksopvoeding tijdens een speciale vergadering van de Commissie zou worden behandeld (algemene instemming).

Er wordt nog gevraagd dat een lijst zou worden gepubliceerd van de films, die in de loop van het jaar 1954 door het Departement werden vervaardigd, en tevens dat dringend een film zou worden gemaakt naar aanleiding van de honderdste verjaardag van de geboorte van Emile Verhaeren.

**

De begroting in haar geheel wordt aangenomen met 12 tegen 8 stemmen.

Dit verslag werd, op een onthouding na, eenparig goedgekeurd.

Het lid dat zich onthield, brengt hulde aan de correcte houding van de verslaggever die de zin van de debatten juist heeft weergegeven.

Hij kant zich echter tegen de houding van de Minister die gemeend heeft niet te moeten ingaan op sommige vragen en die, bovendien, nadat hij had verklaard dat geen belangrijke wijzigingen zouden aangebracht worden, onder meer een gewichtig amendement heeft ingediend inzake technisch onderwijs.

Andere commissieleden hebben geantwoord dat de Minister zich het recht voorbehield te antwoorden in openbare vergadering.

*De Verslaggever,
J. BRACOPS.*

*De Voorzitter,
H. HEYMAN.*

**AMENDEMENTS
ADOPTÉS PAR LA COMMISSION.**

I. — AMENDEMENT AU PROJET DE LOI.**Art. 8 (nouveau).**

Ajouter un article 8 (nouveau), libellé comme suit :

« *Le recours obligatoire à l'O.C.F., imposé par l'article 18 de la section V — Enseignement supérieur et sciences — n'est pas applicable aux Universités de l'Etat.* »

II. — AMENDEMENTS AU TABLEAU.**Section I. — Services généraux.**

(Page 4.)

Art. 3. — Services permanents. — Agents définitifs et temporaires.

1. Administration centrale : 69,745,000 francs.
(Augmentation de 440,000 francs.) (1).

Art. 5. — Services temporaires. — Agents définitifs détachés et agents temporaires.

1. Administration centrale : 1,807,000 francs.
(Diminution de 1,000,000 de francs.)

Art. 6. — Honoraires des avocats, etc.

Libeller cet article comme suit :

1 (nouveau). Administration centrale et services extérieurs : 4,100,000 francs.

2 (nouveau). Documentation et propagande culturelle : 51,000 francs.

Art. 7. — Allocations et indemnités généralement quelconques, etc.

1. Administration centrale : 2,199,000 francs.
(Augmentation de 400,000 francs.)

Art. 9. — Eclairage, etc.

1. Hôtel ministériel : 30,000 francs.
(Diminution de 48,000 francs.)

(1) Par amendement au budget déposé par le Gouvernement précédent (Doc. n° 417, 1953-1954) le crédit avait été réduit à 68,745,000 francs.

(Réduction de 560,000 francs.)

**AMENDEMENTEN
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.**

I. — AMENDEMENT OP HET WETSONTWERP.**Art. 8 (nieuw).**

Een artikel 8 (nieuw) toevoegen, dat luidt als volgt :

« *De verplichting zich te wenden tot het C.B.B., opgelegd bij artikel 18 van sectie V — Hoger Onderwijs en Wetenschappen — is niet van toepassing op de Rijksuniversiteiten.* »

II. — AMENDEMENTEN OP DE TABEL.**Sectie I. — Algemene diensten.**

(Bladzijde 5.)

Art. 3. — Vaste diensten. — Vastaangestelde en tijdelijke personeelsleden :

1. Hoofdbestuur : 69,745,000 frank.
(Vermeerdering met 440,000 frank.) (1).

Art. 5. — Tijdelijke diensten. — Gedetacheerde vastaan-gestelde personeelsleden en tijdelijk personeel.

1. Hoofdbestuur : 1,807,000 frank.
(Vermindering met 1,000,000 frank.)

Art. 6. — Erelonen van advocaten, enz.

Dit artikel doen luiden als volgt :

1 (nieuw). Hoofdbestuur en buitendiensten : 4,100,000 frank.

2 (nieuw). Documentatie en culturele propaganda 51,000 frank.

Art. 7. — Allerhande toelagen en vergoedingen, enz.

1. Hoofdbestuur : 2,199,000 frank.
(Vermeerdering met 400,000 frank.)

Art. 9. — Verlichting, enz.

1. Ambtswoning van de Minister : 30,000 frank.
(Vermindering met 48,000 frank.)

(1) Bij amendement op de begroting door de vorige Regering ingediend (Stuk n° 417, 1953-1954) werd het krediet verminderd tot 68,745,000 frank.

(Vermindering met 560,000 frank.)

2. Administration centrale et Cabinet du Ministre : *1.420,000 francs.*

(Diminution de 40,000 francs.)

Art. 10.

A. — Modifier le libellé comme suit :

Entretien : locaux, matériel, mobilier. *Location et réparations* : mobilier, etc.

B. — Modifier les crédits comme suit :

1. Hôtel ministériel : *155,000 francs.*

(Augmentation de 23,000 francs.)

2. Administration centrale et Cabinet du Ministre : *3.072,000 francs.*

(Augmentation de 712,000 francs.)

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.E.

2. Fournitures de bureau, etc. :

a) Administration centrale et Cabinet du Ministre : *3.060,000 francs.*

(Diminution de 127,000 francs.)

4. Mobilier et équipement : acquisition (l'intervention de l'O.C.E., etc.).

Insérer un littera b, libellé comme suit :

b) (nouveau). *Hôtel ministériel : 22,000 francs.*

(Augmentation de 22,000 francs.)

5. Habillement :

a) Administration centrale : *50,000 francs.*

(Diminution de 15,000 francs.)

Insérer un littera b, libellé comme suit :

b) (nouveau). *Hôtel ministériel : 3,000 francs.*

(Augmentation de 3,000 francs.)

Art. 13. — Achat et utilisation de véhicules automoteurs, etc.

1. Mis à la disposition du Ministre et du Cabinet : *348,000 francs.*

(Augmentation de 15,000 francs.)

2. Mis à la disposition de l'Administration centrale : *670,000 francs.*

(Augmentation de 120,000 francs.)

2. Hoofdbestuur en Kabinet van de Minister : *1.420,000 frank.*

(Verminderung met 40,000 frank.)

Art. 10.

A. — De tekst wijzigen als volgt :

Onderhoud : lokalen, materieel, meubilair. *Huur en herstellen* : meubilair, enz.

B. — De kredieten als volgt wijzigen :

1. Ambtswoning van de Minister : *155,000 frank.*

(Vermeerdering met 23,000 frank.)

2. Hoofdbestuur en Kabinet van de Minister : *3.072,000 frank.*

(Vermeerdering met 712,000 frank.)

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.

2. Bureelbenodigdheden, enz. :

a) Hoofdbestuur en Kabinet van de Minister : *3.060,000 frank.*

(Verminderung met 127,000 frank.)

4. Meubilair en uitrusting : aanschaffing (de tussenkomst van het C.B.B., enz.).

Een littera b invoegen, dat luidt als volgt :

b) (nieuw). *Ambtswoning van de Minister : 22,000 frank.*

(Vermeerdering met 22,000 frank.)

5. Kleding :

a) Hoofdbestuur : *50,000 frank.*

(Verminderung met 15,000 frank.)

Een littera b invoegen, dat luidt als volgt :

b) (nieuw). *Ambtswoning van de Minister : 3,000 frank.*

(Vermeerdering met 3,000 frank.)

Art. 13. — Aankoop en gebruik van motorvoertuigen, enz.

1. Ter beschikking gesteld van de Minister en van het Kabinet : *348,000 frank.*

(Vermeerdering met 15,000 frank.)

2. Ter beschikking gesteld van het Hoofdbestuur : *670,000 frank.*

(Vermeerdering met 120,000 frank.)

Art. 18. — Achat en premier équipement, matériel, etc.

1. Services permanents :

a) Administration centrale : 125,000 francs.

(Augmentation de 25,000 francs.)

Insérer des litteras b et c, libellés comme suit :

b) (nouveau). Administration centrale : équipement des bureaux des Commissaires du Gouvernement près les Universités de l'Etat : 200,000 francs.

(Augmentation de 200,000 francs.)

c) (nouveau). Administration centrale : équipement du Service des Archives (1e tranche) : 100,000 francs.

(Augmentation de 100,000 francs.)

Art. 19. — Autres dépenses exceptionnelles.

Insérer un n° 2, libellé comme suit :

2) (nouveau). Dépenses de toute nature découlant du déménagement et du réaménagement du Cabinet ministériel : 500,000 francs.

(Augmentation de 500,000 francs.)

Section II. — Enseignement primaire.

(Page 8.)

Art. 10.

A. — Modifier le libellé comme suit :

Entretien : locaux, matériel, mobilier. Location et réparations : mobilier, etc.

B. — Modifier le crédit du n° 2 comme suit :

2. Pensionnats de l'Etat, etc. : 1.000,000 de francs.

(Augmentation de 280,000 francs) (2).

C. — Ajouter un n° 3, libellé comme suit :

3 (nouveau). Administration de l'enseignement primaire : 55,000 francs.

(Augmentation de 55,000 francs.)

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F.

4. Mobilier et équipement : acquisition (l'intervention de l'O.C.F., etc.) : 200,000 francs.

(Augmentation de 170,000 francs) (3).

(2) Par amendement au budget déposé par le Gouvernement précédent (Doc. n° 417, 1953-1954) le crédit avait été réduit à 700,000 francs.

(Réduction de 20,000 francs.)

(3) Par amendement au budget déposé par le Gouvernement précédent (Doc. n° 417, 1953-1954) le crédit avait été porté à 50,000 francs.

(Augmentation de 20,000 francs.)

Art. 18. — Aankoop voor eerste uitrusting : materieel, enz.

1. Vaste diensten :

a) Hoofdbestuur : 125,000 frank.

(Vermeerdering met 25,000 frank.)

Littera's b en c invoegen die luiden als volgt :

b) (nieuw). Hoofdbestuur : uitrusting der bureau's van de Regeringscommissarissen bij de Rijksuniversiteiten : 200,000 frank.

(Vermeerdering met 200,000 frank.)

c) (nieuw). Hoofdbestuur : uitrusting van de Archiefdienst : 100,000 frank (1^e gedeelte).

(Vermeerdering met 100,000 frank.)

Art. 19. Andere uitzonderingsuitgaven.

Een n° 2 invoegen dat luidt als volgt :

2) (nieuw). Allerhande uitgaven voortvloeiend uit de verhuizing en de wederinrichting van het Kabinet van de Minister : 500,000 frank.

(Vermeerdering met 500,000 frank).

Sectie II. — Lager onderwijs.

(Bladzijde 9.)

Art. 10.

A. — De tekst als volgt wijzigen :

Onderhoud : lokalen, materieel, meubilair. Huur en herstellen : meubilair, enz.

B. — Het krediet van n° 2 als volgt wijzigen :

2. Rijkskostscholen, enz. : 1.000,000 frank.

(Vermeerdering met 280,000 frank) (2).

C. — Een n° 3 toevoegen, dat luidt als volgt :

3 (nieuw). Bestuur van het lager onderwijs : 55,000 frank.

(Vermeerdering met 55,000 frank.)

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.

4. Meubilair en uitrusting : aanschaffing (de tussenkomst van het C.B.B., enz.) : 200,000 frank.

(Vermeerdering met 170,000 frank) (3).

(2) Bij amendement op de begroting door de vorige Regering ingediend (Stuk n° 417, 1953-1954) werd het krediet verminderd tot 700,000 frank.

(Vermindering met 20,000 frank.)

(3) Bij amendement op de begroting door de vorige Regering ingediend (Stuk n° 417, 1953-1954) werd het krediet verhoogd tot 50,000 frank.

(Vermeerdering met 20,000 frank.)

Art. 18. — Achat en premier équipement, matériel, etc.

1. Services permanents :

a) Pensionnats de l'Etat, etc. : 500.000 francs.

(Augmentation de 210.000 francs.)

Art. 22. — Subventions pour l'enseignement, etc.

10. Subvention à la Commission consultative universitaire de pédagogie.

Supprimer le crédit.

(Diminution de 55.000 francs.)

Section III. — Enseignement normal.

(Page 14.)

Art. 10.

A. — Modifier le libellé comme suit :

Entretien : locaux, matériel, mobilier. Location et réparations : mobilier, etc.

B. — Modifier le crédit comme suit :

1. Ecoles normales de l'Etat, etc. : 4.760.000 francs.

(Diminution de 700.000 francs.)

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F.

4. Mobilier et équipement : acquisition (l'intervention, etc.) : 900.000 francs.

(Augmentation de 700.000 francs.)

Art. 19. — Autres dépenses exceptionnelles.

Insérer un n° 1, libellé comme suit :

1 (nouveau). Crédit d'une école normale de l'Etat (dépenses de toute nature) : 2.750.000 francs.

(Augmentation de 2.750.000 francs.)

Section IV. — Enseignement moyen.

(Page 18.)

Art. 10

A. — Modifier le libellé comme suit :

Entretien : locaux, matériel, mobilier. Location et réparations : mobilier, etc.

Art. 18. — Aankoop voor eerste uitrusting, materieel, enz.

1. Vaste diensten :

a) Rijkskostscholen : 500.000 frank.

(Vermeerdering met 210.000 frank.)

Art. 22. — Toelagen voor het onderwijs, enz.

10. Toelage aan de Universitaire Commissie van advies inzake paedagogie.

Het krediet weglaten.

(Vermindering met 55.000 frank.)

Sectie III. — Normaalonderwijs.

(Bladzijde 15.)

Art. 10.

A. — De tekst wijzigen als volgt :

Onderhoud : lokalen, materieel, meubilair. Huur en herstellen : meubilair, enz.

B. — Het krediet wijzigen als volgt :

1. Rijksnormaalscholen, enz. : 4.760.000 frank.

(Vermindering met 700.000 frank.)

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.

4. Meubilair en uitrusting : aanschaffing (de tussenkomst, enz.) : 900.000 frank.

(Vermeerdering met 700.000 frank.)

Art. 19. — Andere uitzonderingsuitgaven.

Een nr 1 invoegen dat luidt als volgt :

1 (nieuw). Oprichting van een Rijksnormaalschool (allerhande uitgaven) : 2.750.000 frank.

(Vermeerdering met 2.750.000 frank.)

Sectie IV. — Middelbaar onderwijs.

(Bladzijde 19.)

Art. 10.

A. — De tekst wijzigen als volgt :

Onderhoud : lokalen, materieel, meubilair. Huur en herstellen : meubilair, enz.

B. — Modifier le crédit comme suit :

1. Athénées royaux, etc. : 60,170,000 francs.
(Diminution de 13,500,000 francs.)

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F.

Ajouter un n° 3, libellé comme suit :

- 3 (nouveau). Machines de bureau : acquisition : 750,000 francs.
(Augmentation de 750,000 francs.)

Ajouter un n° 4, libellé comme suit :

4 (nouveau). Mobilier et équipement : acquisition (l'intervention de l'O.C.F. n'est requise que pour les marchés soumis aux adjudications publiques) : 12,750,000 francs.

(Augmentation de 12,750,000 francs.)

Art. 18. — Achat en premier équipement : matériel, etc.

1. Services permanents :
a) Athénées royaux, etc. : 19,000,000 de francs.
(Augmentation de 6,000,000 de francs).

Art. 19. — Autres dépenses exceptionnelles.

Modifier le libellé du n° 2 comme suit :

2. Aménagement de plaines de jeux et acquisition de matériel de sports (8e tranche) : 1,500,000 francs.
(Pas de modification de crédit.)

Section V. — Enseignement supérieur et Sciences.

(Page 22.)

Art. 10.

A. — Modifier le libellé comme suit :

Entretien : locaux, matériel, mobilier. Location et réparations : mobilier, etc.

B. — Modifier les crédits comme suit :

1. Universités de l'Etat : 17,900,000 francs.
(Diminution de 150,000 francs.)
2. Autres établissements d'enseignement supérieur : 6,167,000 francs.
(Diminution de 28,000 francs.)
3. Etablissements scientifiques : 20,556,000 francs.
(Augmentation de 853,000 francs.)

B. — Het krediet wijzigen als volgt :

1. Koninklijke athenaea, enz. : 60,170,000 frank.
(Vermindering met 13,500,000 frank.)

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.

Een n° 3 toevoegen, dat luidt als volgt :

- 3 (nieuw). Bureelmachines : aanschaffing : 750,000 frank.
(Vermeerdering met 750,000 frank.)

Een n° 4 toevoegen, dat luidt als volgt :

4 (nieuw). Meubilair en uitrusting : aanschaffing (de tussenkomst van het C.B.B. is slechts vereist voor uitgaven onderworpen aan openbare aanbestedingen) : 12,750,000 frank.

(Vermeerdering met 12,750,000 frank.)

Art. 18. — Aankoop voor eerste uitrusting : materieel, enz.

1. Vaste diensten :
a) Koninklijke athenaea, enz. : 19,000,000 frank.
(Vermeerdering met 6,000,000 frank).

Art. 19. — Andere uitzonderingsuitgaven.

De tekst van n° 2 wijzigen als volgt :

2. Aanleggen van speelpleinen en aankoop van sportmaterieel (8^e gedeelte) : 1,500,000 frank.
(Geen wijziging van het krediet.)

Sectie V. — Hoger Onderwijs en Wetenschappen.

(Bladzijde 23.)

Art. 10.

A. — De tekst wijzigen als volgt :

Onderhoud : lokalen, materieel, meubilair. Huur en herstellen : meubilair, enz.

B. — De kredieten wijzigen als volgt :

1. Rijksuniversiteiten : 17,900,000 frank.
(Vermindering met 150,000 frank.)
2. Andere inrichtingen voor hoger onderwijs : 6,167,000 frank.
(Vermindering met 28,000 frank.)
3. Wetenschappelijke inrichtingen : 20,556,000 frank.
(Vermeerdering met 853,000 frank.)

Art. 12.— Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F.

2. **Fournitures de bureau, etc. :**

- c) Etablissements scientifiques : 838,000 francs.
(Diminution de 150,000 francs.)

3. **Machines de bureau : acquisition.**

- c) Etablissements scientifiques : 300,000 francs.
(Augmentation de 85,000 francs.)

4. **Mobilier et équipement : acquisition (l'intervention, etc.).**

- a) Universités de l'Etat : 185,000 francs.
(Diminution de 5,000 francs.)

b) Autres établissements d'enseignement supérieur : 208,000 francs.

- (Augmentation de 28,000 francs.)
c) Etablissements scientifiques : 870,000 francs.
(Diminution de 788,000 francs.)

Art. 13. — Achat et utilisation de véhicules automoteurs, etc.

2. **Mis à la disposition des :**

- a) Universités de l'Etat : 326,000 francs.
(Augmentation de 150,000 francs.)

Art. 14. — Dépenses afférentes aux déplacements.

1. Universités de l'Etat : 195,000 francs
(Augmentation de 5,000 francs.)

Art. 22. — Subventions pour l'enseignement, etc.

- 7-b) Organismes scientifiques : 700,000 francs.
(Augmentation de 150,000 francs.)

13. Bourses d'études universitaires : 30,000,000 de francs.
(Augmentation de 10,000,000 de francs.)

18. Concours quinquennaux et décennaux : 500,000 francs.
(Diminution de 150,000 francs.)

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.

2. **Bureelbenodigdheden, enz. :**

- c) Wetenschappelijke inrichtingen : 838,000 frank.
(Verminderung met 150,000 frank.)

3. **Bureelmachines : aanschaffing.**

- c) Wetenschappelijke inrichtingen : 300,000 frank.
(Vermeerdering met 85,000 frank.)

4. **Meubilair en uitrusting : aanschaffing (de tussenkomst, enz.).**

- a) Rijksuniversiteiten : 185,000 frank.
(Verminderung met 5,000 frank.)

b) Andere inrichtingen voor hoger onderwijs : 208,000 frank.

- (Vermeerdering met 28,000 frank.)
c) Wetenschappelijke inrichtingen : 870,000 frank.
(Verminderung met 788,000 frank.)

Art. 13. — Aankoop en gebruik van motorvoertuigen, enz.

2. **Ter beschikking gesteld van :**

- a) Rijksuniversiteiten : 326,000 frank.
(Vermeerdering met 150,000 frank.)

Art. 14. — Uitgaven in verband met de verplaatsingen.

1. Rijksuniversiteiten : 195,000 frank.
(Vermeerdering met 5,000 frank.)

Art. 22. — Toelagen voor het onderwijs, enz.

- 7-b) Wetenschappelijke organismen : 700,000 frank.
(Vermeerdering met 150,000 frank.)

13. Universitaire studiebeurzen : 30,000,000 frank.
(Vermeerdering met 10,000,000 frank.)

18. Vijf- en tienjaarlijkse prijskampen : 500,000 frank.
(Verminderung met 150,000 frank.)

Section VI. — Enseignement technique.

(Page 32.)

Art. 10.**Modifier le libellé comme suit :**

Entretien : locaux, matériel, mobilier. *Location et réparations* : mobilier, etc.

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F.**Ajouter un n° 4, libellé comme suit :**

4 (nouveau). Mobilier et équipement : acquisition (*l'intervention de l'O.C.F. n'est requise que pour les marchés soumis aux adjudications publiques*) : 500,000 francs.

(Augmentation de 500,000 francs.)

Art. 18. — Achat en premier équipement : matériel, etc.

1. Services permanents : 15,500,000 francs.

(Augmentation de 500,000 francs) (¹).

Art. 22. — Subventions pour l'enseignement, etc. :

2. Subventions de fonctionnement, etc. : 45,900,000 francs.

(Diminution de 26,500,000 francs.)

4. Bourses d'études, etc. : 2,750,000 francs.

(Augmentation de 1,000,000 de francs.)

Art. 28. — Dépenses courantes :

2. Frais de propagande et de publicité : 775,000 francs.

(Augmentation de 50,000 francs.)

Section VII. — Enseignement artistique.

(Page 36.)

Art. 10.**Modifier le libellé comme suit :**

Entretien : locaux, matériel, mobilier. *Location et réparations* : mobilier, etc.

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F.

2. Fournitures de bureau, etc.

a) Inspection des écoles de musique et de dessin.

Supprimer le crédit.

(¹) Par amendement au budget déposé par le Gouvernement précédent (Doc. n° 417, 1953-1954) le crédit avait été réduit à 14,500,000 francs.

(Réduction de 500,000 francs.)

Sectie VI. — Technisch onderwijs.

(Bladzijde 33.)

Art. 10.**De tekst wijzigen als volgt :**

Onderhoud : lokalen, materieel, meubilair. *Huur en herstellen* : meubilair, enz.

Art. 13. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.**Een n° 4 toevoegen, dat luidt als volgt :**

4 (nieuw). Meubilair en uitrusting : aanschaffing (*de tussenkomst van het C.B.B. is slechts vereist voor uitgaven, onderworpen aan openbare aanbesteding*) : 500,000 frank.

(Vermeerdering met 500,000 frank.)

Art. 18. — Aankoop voor eerste uitrusting : Materieel, enz.

1. Vaste diensten : 15,500,000 frank.

(Vermeerdering met 500,000 frank) (¹).

Art. 22. — Toelagen voor het onderwijs, enz. :

2. Werkingstoelagen, enz. : 45,900,000 frank.

(Vermindering met 26,500,000 frank.)

4. Studiebeurzen, enz. : 2,750,000 frank.

(Vermeerdering met 1,000,000 frank.)

Art. 28. Lopende uitgaven :

2. Kosten voor propaganda en publiciteit : 775,000 frank.

(Vermeerdering met 50,000 frank.)

Sectie VII. — Kunstonderwijs.

(Bladzijde 37.)

Art. 10.**De tekst wijzigen als volgt :**

Onderhoud : lokalen, materieel, meubilair. *Huur en herstellen* : meubilair, enz.

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.

2. Bureelbenodigdheden, enz.

a) Inspectie der muziek- en tekenscholen.

Het krediet weglaten.

(¹) Bij amendement op de begroting door de vorige Regering ingediend (Stuk n° 417, 1953-1954) werd het krediet verminderd tot 14,500,000 frank.

(Vermindering met 500,000 frank.)

Art. 18. — Achat en premier équipement, etc.

1. Services permanents :

f) Conservatoire royal de musique de Gand : 138.000 francs.

(Augmentation de 138.000 francs.)

Art. 19. — Autres dépenses exceptionnelles :

Ajouter un n° 3, libellé comme suit :

3 (nouveau). — Conservatoire Royal flamand de musique d'Anvers; déménagement et aménagement (dépenses de toute nature) : 150.000 francs.

(Augmentation de 150.000 francs.)

Art. 29. — Dépenses exceptionnelles.

1. Conservatoire royal de musique de Liège : 597.000 francs.

(Augmentation de 497.000 francs.)

Section VIII. — Beaux-Arts.

(Page 42.)

Art. 10.

A. — Modifier le libellé comme suit :

Entretien : locaux, matériel, mobilier. Location et réparations : mobilier, etc.

B. — Modifier les crédits comme suit :

1. Musées de l'Etat : 2,371.000 francs.

(Diminution de 76.000 francs.)

3. Académies royales littéraires : 128.000 francs.

(Diminution de 5.000 francs.)

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F.

2. Fournitures de bureau, etc. :

c) Académies royales littéraires : 5.000 francs.

(Diminution de 5.000 francs.)

4. Mobilier et équipement : acquisition (l'intervention de l'O.C.F., etc.).

a) Musées de l'Etat : 116.000 francs.

(Augmentation de 56.000 francs.)

b) Académies royales littéraires : 15.000 francs.

(Augmentation de 10.000 francs.)

5. Habillement.

a) Musées de l'Etat : 88.000 francs.

(Augmentation de 20.000 francs.)

Art. 18. — Aankoop voor eerste uitrusting, enz.

1. Vaste diensten :

f) Koninklijk Muziekconservatorium te Gent : 138.000 frank.

(Vermeerdering met 138.000 frank.)

Art. 19. — Andere uitzonderingsuitgaven.

Een nr 3 invoegen, dat luidt als volgt :

Art. 19-3 (nieuw). — Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium te Antwerpen: verhuizing en geschiktmaking (allerhande uitgaven) : 150.000 frank.

(Vermeerdering met 150.000 frank.)

Art. 29. — Uitzonderingsuitgaven.

1. Koninklijk Muziekconservatorium te Luik : 597.000 frank.

(Vermeerdering met 497.000 frank.)

Sectie VIII. — Schone Kunsten.

(Bladzijde 43.)

Art. 10.

A. — De tekst wijzigen als volgt :

Onderhoud : lokalen, materieel, meubilair. Huur en herstellen : meubilair, enz.

B. — De kredieten wijzigen als volgt :

1. Rijksmusea : 2,371.000 frank.

(Vermindering met 76.000 frank.)

3. Koninklijke Academiën voor Letterkunde : 128.000 frank.

(Vermindering met 5.000 frank.)

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.

2. Bureelbenodigdheden, enz. :

c) Koninklijke Academiën voor Letterkunde : 5.000 frank.

(Vermindering met 5.000 frank.)

4. Meubilair en uitrusting : aanschaffing (de tussenkomst van de C.B.B., enz.).

a) Rijksmusea : 116.000 frank.

(Vermeerdering met 56.000 frank.)

b) Koninklijke Academiën voor Letterkunde : 15.000 frank.

(Vermeerdering met 10.000 frank.)

5. Kleding.

a) Rijksmusea : 88.000 frank.

(Vermeerdering met 20.000 frank.)

Art. 19. — Autres dépenses exceptionnelles :

1. Musée royal des Beaux-Arts d'Anvers :
Restauration d'œuvres d'art : 310,000 francs.

(Augmentation de 130,000 francs.)

Insérer un n° 6, libellé comme suit :

5 (nouveau). *Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique* : 200,000 francs.

(Augmentation de 200,000 francs.)

Art. 22. — Subventions pour l'enseignement, etc.

1. Orchestre National de Belgique : 5,250,000 francs.

(Augmentation de 500,000 francs.)

3. Fonds national de la Littérature (loi du 18 août 1947) : 750,000 francs.

(Augmentation de 210,000 francs.)

7. Lettres flamandes : subventions de toute nature : 750,000 francs.

(Augmentation de 165,000 francs.)

8. Lettres françaises : subventions de toute nature : 750,000 francs.

(Augmentation de 210,000 francs.)

10. Art lyrique national : théâtres lyriques : 36,500,000 francs.

(Augmentation de 3,650,000 francs.)

17. Subventions aux Musées de province, etc. : 1,000,000 de francs.

(Augmentation de 100,000 francs.)

31 (nouveau). *Maison Hendrik Conscience*. — *Maison des écrivains flamands et des associations culturelles* : 135,000 francs.

(Augmentation de 135,000 francs.)

CHAPITRE IV. — Autres dépenses.

Art. 28. — Dépenses courantes.

11. Lettres flamandes. Achats de livres d'auteurs belges édités en Belgique et à l'étranger et de livres d'auteurs étrangers édités en Belgique, en vue d'encourager la publication d'ouvrages d'une haute valeur littéraire et artistique : 750,000 francs.

(Augmentation de 165,000 francs.)

12. Lettres françaises : Achats de livres d'auteurs belges édités en Belgique et à l'étranger, etc : 750,000 francs.

(Augmentation de 210,000 francs.)

Art. 19. Andere uitzonderingsuitgaven :

1. Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen : herstelling van kunstwerken : 310,000 frank.

(Vermeerdering met 130,000 frank.)

Een nr 6 invoegen, dat luidt als volgt :

5 (nieuw). *Koninklijke Belgische Musea voor Schone Kunsten* : 200,000 frank.

(Vermeerdering met 200,000 frank.)

Art. 22. — Toelagen voor het onderwijs, enz.

1. Nationaal Orkest van België : 5,250,000 frank.

(Vermeerdering met 500,000 frank.)

3. Nationaal Fonds voor de Letterkunde (wet van 18 Augustus 1947) : 750,000 frank.

(Vermeerdering met 210,000 frank.)

7. Vlaamse letteren : allerhande toelagen : 750,000 frank.

(Vermeerdering met 165,000 frank.)

8. Franse letteren : allerhande toelagen : 750,000 frank.

(Vermeerdering met 210,000 frank.)

10. Nationale lyrische kunst : lyrische schouwburgen : 36,500,000 frank.

(Vermeerdering met 3,650,000 frank.)

17. Toelagen aan de Musea in de provincie, enz. : 1,000,000 frank.

(Vermeerdering met 100,000 frank.)

Een nr 32 invoegen, dat luidt als volgt :

31 (nieuw). *Hendrik Consciencehuis. Huis der Vlaamse schrijvers en cultuurverenigingen* : 135,000 frank.

(Vermeerdering met 135,000 frank.)

HOOFDSTUK IV. — Andere uitgaven.

Art. 28. — Lopende uitgaven.

11. Vlaamse letteren. Aankoop van in België en in het buitenland uitgegeven boeken van Belgische schrijvers en van in België uitgegeven boeken van vreemde schrijvers, tot bevordering van de publicatie van werken met een grote letterkundige en artistieke waarde : 750,000 frank.

(Vermeerdering met 165,000 frank.)

12. Franse letteren : Aankoop van in België en in het buitenland uitgegeven boeken van Belgische schrijvers, enz. : 750,000 frank.

(Vermeerdering met 210,000 frank.)

Art. 29. — Dépenses exceptionnelles.

Insérer un n° 2, libellé comme suit :

2. (nouveau). *Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique : 150.000 francs.*

(Augmentation de 150.000 francs.)

Section IX. — Services éducatifs et relations culturelles.

(Page 52.)

Art. 10.

A. — Modifier le texte de cet article comme suit :

Entretien : locaux, matériel, mobilier. *Location et réparations : mobilier, etc.*

B. — Modifier les crédits comme suit :

3. Cinéma éducatif : 390.000 francs.

(Diminution de 30.000 francs.)

4. Maison nationale de la Jeunesse : 60.000 francs

(Diminution de 65.000 francs.)

5. Service national de la Jeunesse : 400.000 francs.

(Diminution de 500.000 francs.)

Art. 12. — Fournitures effectuées à l'intervention de l'O.C.F.

4. Mobilier et équipement : acquisition (l'intervention de l'O.C.F., etc.).

Ajouter un littera b, libellé comme suit :

b) (nouveau). Cinéma éducatif : 30.000 francs.

(Augmentation de 30.000 francs.)

Ajouter un littera c, libellé comme suit :

c) (nouveau). Maison nationale de la Jeunesse : 65.000 francs.

(Augmentation de 65.000 francs.)

Ajouter un littera d, libellé comme suit :

d) (nouveau). Service national de la Jeunesse : 500.000 francs.

(Augmentation de 500.000 francs.)

Art. 22. — Subventions pour l'enseignement, etc.

9. Academia Belgica à Rome : 1.000.000 de francs.

(Augmentation de 100.000 francs.)

16. Association internationale de l'Orientation professionnelle :

Participation de la Belgique : 140.000 francs.

(Augmentation de 95.000 francs.)

Art. 29. Uitzonderingsuitgaven.

Een n° 2 invoegen, dat luidt als volgt :

2 (nieuw). *Koninklijke Belgische Musea voor Schone Kunsten : 150.000 frank.*

(Vermeerdering met 150.000 frank.)

Sectie IX. — Opvoedende diensten en culturele betrekkingen.

(Bladzijde 53.)

Art. 10.

A. — De tekst van dit artikel wijzigen als volgt :

Onderhoud : lokalen, materieel, meubilair. *Huur en herstellen : meubilair, enz.*

B. — De kredieten wijzigen als volgt :

3. Opvoedingsfilms : 390.000 frank.

(Vermindering met 30.000 frank.)

4. Nationaal Jeugdtehuis : 60.000 frank.

(Vermindering met 65.000 frank.)

5. Nationale Dienst voor de Jeugd : 400.000 frank.

(Vermindering met 500.000 frank.)

Art. 12. — Benodigdheden geleverd door tussenkomst van het C.B.B.

4. Meubilair en uitrusting : aanschaffing (de tussenkomst van het C.B.B., enz.).

Een littera b toevoegen, dat luidt als volgt :

b) (nieuw). *Opvoedingsfilms : 30.000 frank.*

(Vermeerdering met 30.000 frank.)

Een littera c toevoegen, dat luidt als volgt :

c) (nieuw). *Nationaal Jeugdtehuis : 65.000 frank.*

(Vermeerdering met 65.000 frank.)

Een littera d toevoegen, dat luidt als volgt :

d) (nieuw). *Nationale Dienst voor de Jeugd : 500.000 frank.*

(Vermeerdering met 500.000 frank.)

Art. 22. — Toelagen voor het onderwijs, enz.

9. Academia Belgica te Rome : 1.000.000 frank.

(Vermeerdering met 100.000 frank.)

1. Internationale vereniging voor de beroepsoriëntering.

Deelneming van België : 140.000 frank.

(Vermeerdering met 95.000 frank.)

23. Part d'intervention de l'Etat dans les frais de fonctionnement des bibliothèques publiques du degré moyen : *1.300.000 francs.*

(Augmentation de 400.000 francs.)

Art. 28. — Dépenses courantes.

8. Cinéma éducatif : *8.000.000 de francs.*

(Augmentation de 500.000 francs.) (5).

(5) Par amendement au budget déposé par le Gouvernement précédent (Doc. n° 417, 1953-1954) le crédit avait été réduit à 7.380.000 francs.

(Réduction de 120.000 francs.)

23. Aandeel van de Staat in de werkingskosten voor inrichting van de openbare bibliotheken van de middelbare graad : *1.300.000 frank.*

(Vermeerdering met 400.000 frank.)

Art. 28. — Lopende uitgaven.

8. Opvoedingsfilms : *8.000.000 frank.*

(Vermeerdering met 500.000 frank) (5).

(5) Bij amendement op de begroting door de vorige Regering ingediend (Stuk n° 417, 1953-1954) werd het krediet verminderd tot 7.380.000 frank.

(Vermindering met 120.000 frank.)